

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
 ORGAAN VOOR DE MEDEDELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
 UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

16^E JAARGANG

WOENSDAG 11 FEBRUARI 1931

No. 789

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
 Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart
ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van
 Lennepe; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J.
 Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen
 Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis;
 Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.

Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in
 Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per
 jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het
 Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ont-
 vangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos, voor zoo-
 ver daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement
 volgens tarief. Administratie van abonnementen en adver-
 tenties: Nijh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rot-
 terdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en giro-
 rekening No. 145192.

10 FEBRUARI 1931.

Het aanbod van geld was deze week weder groot en de kleine vermeerdering in de vraag naar call-geld, die gedurende enkele dagen bij de maandswisseling de rente iets deed oploopen, was weder geheel verdwenen, zoodat Woensdag weder voor $\frac{3}{4}$ pCt. en daarna voor $\frac{1}{2}$ pCt. werd afgedaan. Ook de rente voor particulier disconto en voor prolongatie was nog iets lager. Het percentage voor beide noteeringen is echter reeds zoo laag, dat er nauwelijks nog iets af kan. Particulier disconto noteerde meestal $1\frac{1}{2}$ pCt.; de prolongatierente schommelde tusschen 1 en $1\frac{1}{4}$ pCt.

* * *

Op den weekstaat van De Nederlandsche Bank geeft de post binnenlandsche wissels een stijging van f 100.000 te zien. De beleeningen blijken met f 5,8 miljoen te zijn afgenomen. Het renteloos voorschot aan het rijk, dat de vorige weekstaat had aan te wijzen, blijkt weder geheel te zijn afgelost, om plaats te maken voor een creditsaldo van de schatkist ten bedrage van f 13,3 miljoen.

De goudvoorraad der Bank steeg, blijkbaar als gevolg van aankoop van goud van de Javasche Bank, met een kleine f 10 miljoen. De zilvervoorraad vertoont een vermeerdering van f 1,7 miljoen. De post papier op het buitenland en de diverse rekeningen op de actiefzijde der balans daalden respectievelijk met f 5,5 miljoen en f 5,9 miljoen.

De biljettencirculatie verminderde met f 28,4 miljoen. De rekening-courant-saldi van anderen blijken met f 8,6 miljoen te zijn toegenomen. Het beschik-

baar metaalsaldo klom met f 14,4 miljoen. Het dek-
 kingspercentage bedraagt ruim 55.

* * *

Ook gedurende de achter ons liggende week zijn de wisselkoersen vastgebleven. De geanimeerde stemming op de wisselmarkt bleef aanhouden. Het Pond Sterling, dat internationaal vast lag, is hier van 12.08⁹/₁₆ tot 12.11 verbeterd, terwijl de Dollar van 2.4875 op 2.49 kwam. Dollars liepen in Londen van 4.8560 tot 4.8632 $\frac{1}{2}$ terug. Het vaste Pond heeft de overige valuta's ook op een hooger peil gebracht. Marken stegen hier van 59.15 tot 59.21, na voorbijgaand 59.24 te hebben genoteerd (Ponden tegen Marken 20.45 $\frac{1}{4}$ na 20.43, Dollars tegen Marken 4.2055). Fransche Francs: 9.75 $\frac{1}{2}$ —9.76 $\frac{1}{2}$ (Ponden tegen Francs 123.90—124). Belga's noteerden tenslotte 34.77 na op 34.70 de week begonnen te zijn (Ponden tegen Belga's 34.83 $\frac{3}{4}$). Zwitsersche Francs 48.08—48.13—48.09. (Ponden tegen Zwitsersche Francs 25.17 $\frac{1}{2}$). Lires 13.03 $\frac{1}{2}$. Ook de Scandinavische wissels hooger: Kopenhagen: 66.64, Oslo 66.64, Stockholm 66.70, Peseta's onzeker: 25.35—25.05—25.50—25.15, Finsche Marken 6.26 $\frac{1}{2}$, Zloty's 27.92. Ook Lewa's hooger: 1.81. Rio eerder flauwer op 21 $\frac{1}{2}$, Argentijnsche Pesos konden zich handhaven en waren eerder iets vaster: 76 $\frac{1}{4}$. Canada: 2.49 $\frac{1}{2}$.

Op de termijnmarkt zijn de termijnprijzen nog verder gedaald: 1- en 3-maands Ponden noteerden tenslotte: $1\frac{1}{16}$ — $1\frac{5}{16}$ en $3\frac{1}{2}$ — $3\frac{3}{8}$ c., Dollars 13—11 en 30—28 en Marken $8\frac{1}{2}$ — $7\frac{1}{2}$ en 20—19 c. onder den contanten koers.

LONDEN, 9 FEBRUARI 1931.

Niettegenstaande de vorige week de eerste was in de nieuwe maand en een niet onbelangrijk bedrag aan gouvernements- en particuliere dividenden op 1 Februari beschikbaar kwam, bleef geld tot goede prijzen gezocht. De Bank van Engeland kon dan ook reeds in den aanvang van de week hare wisselverkoopstenaken om te voorkomen, dat de markt bij haar geld kwam leenen. Het ligt op het oogenblik in de lijn van de politiek van de Bank om de markt krap te houden.

Het resultaat op de disconto- en deviezenmarkt was boven verwachting gunstig. De Dollarkoers, gesteund door een verdere verzwakking van het particulier disconto in New-York, is verder opgelopen tot 4.86 $\frac{3}{4}$, zoodat daarmede goudverscheppingen in die richting voor het oogenblik buiten beschouwing kunnen blijven. Ook de Fransche koers heeft zich nu in zooverre hersteld (123,98), dat goudverscheppingen al sedert eenige dagen niet meer plaats hebben.

Het is wel merkwaardig, dat een betrekkelijk kleine stijging in het disconto hier (tot $2\frac{7}{16}$ — $\frac{1}{2}$) een dergelijken invloed heeft kunnen uitoefenen; het wijst wel op den zeer gevoeligen toestand van de verschillende markten.

RICHTLIJNEN BIJ HET GOEDERENTARIEFWEZEN DER SPOORWEGEN.

I.

Naar aanleiding van het rapport-Lovink, waarin aangedrongen werd op verlaging der tarieven voor tuinbouwproducten en de bij de behandeling der jongste begroting van verschillende zijden op hem uitgeoefende pressie, heeft de Minister van Waterstaat uit overweging, dat het wenschelijk is, een onderzoek te doen instellen naar de huidige goederentarieven der Nederlandsche Spoorwegen en meer in het bijzonder omtrent die voor den uitvoer van land- en tuinbouwproducten, een commissie benoemd, aan welke werd opgedragen, een onderzoek in te stellen naar de vragen:

a. of en in hoeverre het peil van de tarieven der Nederlandsche Spoorwegen voor uitvoer van land- en tuinbouwproducten, ook in vergelijking met de tarieven van landen, waarmede Nederland, wat dien uitvoer betreft, moet concurreren, gerechtvaardigd is, dan wel verlaging behoeft;

b. of en in hoeverre ook overigens het spoorwegbeleid hier te lande ten aanzien van de goederentarieven wordt en moet worden beheerscht door commerciële en financiële overwegingen, dan wel behoort te zijn gegrond op economische overwegingen van anderen aard; met verzoek daaromtrent aan den Minister rapport uit te brengen.

In deze commissie zijn benoemd: tot lid en voorzitter mr. F. de Vries, hoogleeraar aan de Nederlandsche Handelshoogeschool, en tot leden de heeren A. Donker, directeur van de Stoomv. Mij. Noordzee en lid van den Spoorwegraad; jhr. dr. P. Elias, chef van den dienst van handelszaken en goederentarieven bij de Nederlandsche Spoorwegen; W. G. A. M. van der Lugt, ondervoorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Rotterdam en oud-lid van den Spoorwegraad; C. H. Mansholt, lid van Gedep. Staten van Groningen; Ir. Th. M. B. van Marle, inspecteur-generaal der Spoor- en Tramwegen, en F. V. Valstar, lid van den Spoorwegraad, en tot secretaris de heer L. Slagter, oud-referendaris bij het Departement van Waterstaat.

Den 16en Januari werd deze tarievencommissie, waarvan de meerderheid bestaat uit heeren, die, hoe hoog hun bekwaamheid op eigen gebied ook aangeslagen mag worden, op het gebied van spoorwegeconomie en spoorwegtariefwezen ondeskundig zijn, door Minister Reymer geïnstalleerd, waarbij Zijne Excellentie terecht wees op de buitengewoon ingewikkelde zaak, waaromtrent advies werd ingewonnen. Ook de voorzitter der commissie wees in zijn antwoord op de belangrijkheid der door den Minister voorgelegde vragen en op de moeilijkheid om de juiste oplossing te kunnen geven.

Waar de Minister met de instelling der Commissie zich ten doel heeft gesteld om zich op het allerbelangrijkste punt der te volgen spoorwegpolitiek — de leidende beginselen bij de opstelling der goederentarieven — te laten voorlichten, daar kan het zijn nut hebben, dat zich buiten de commissie stemmen laten hooren.

* * *

Bij de aandachtige lezing der twee door den Minister van Waterstaat gestelde vragen, treft het dadelijk, dat de tweede vraag eigenlijk primair is te achten. Immers alleen wanneer men vraag b. in het algemeen zoodanig beantwoordt, dat de goederentarieven moeten worden beheerscht niet door commerciële en financiële, doch door economische overwegingen van anderen aard, eerst dan is er ruimte voor de vraag in a. gesteld of de exporttarieven in Nederland gerechtvaardigd zijn, dan wel verlaging behoeven. Men komt dan van het algemeene in het bijzondere, terwijl als de 2e vraag met „neen” beantwoord moet worden, men de 1e gevoegelijk achterwege kan laten, in elk geval haar anders had moeten redigeeren.

Minister Reymer heeft zijn tweede vraag in de installatierede als volgt toegelicht, daarmede voor de

INHOUD.

Blz.

RICHTLIJNEN BIJ HET GOEDERENTARIEFWEZEN DER SPOORWEGEN 1 door S. A. Reitsma	144
De commissie Ir. J. H. H. Verloop c.s. door A. G. H. van Woerden	146
De omvang en inhoud der collectieve arbeidsovereenkomsten op 1 Juni 1930 door Dr. Ir. B. Bölger ..	148
Loondaling en kosten van levensonderhoud door Prof. Mr. Dr. Ant. van Gijn	150
Een zilveren of gouden basis voor de statistieken van China? door Thos. T. H. Ferguson	150
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
Het Amerikaansche bankwezen in 1930. Een jaar van ingrijpende hervorming. Een aanklacht tegen het Federal Reserve System door Prof. H. Parker Willis	151
AANTEKENINGEN:	
Indexcijfers van groothandelsprijzen	152
Indexcijfers van groot- en kleinhandelsprijzen in Nederlandsch-Indië	153
MAANDCIJFERS:	
Emissies in Januari 1931	154
Indexcijfers van Nederlandsche aandelen	155
Giro-kantoor der Gemeente Amsterdam	155
Bank voor Internationale Betalingen	155
Rijkspostspaarbank	155
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	156—162
Geldkoersen. Bankstaten. Verkeerswezen.	
Wisselkoersen. Goederenhandel.	

commissie een breed veld van theoretische beschouwingen openend:

„Daarnevans blijft echter op de tweede plaats nog een zeer ruim en meer algemeen veld van onderzoek over, dat ik, met een woord, ontleend aan onze Oostelijke burea, die dergelijke zaken steeds meer theoretisch en stelselmatig plegen te behandelen, zou kunnen aanduiden, als de vraag of het tariefbeleid onzer spoorwegen wel voldoende wordt beheerscht, en gelet op hare draagkracht en op de financiële consequenties daarvan voor de schatkist wel in de gewenschte mate mag worden beheerscht door het „Gemeinwirtschaftsprinzip”.

„Het spreekt vanzelf, dat een zoo belangrijk en onmisbaar orgaan als de Spoorwegen allens voor het economisch leven is geworden en nog steeds is, zooveel mogelijk dienstbaar dient te worden gemaakt aan de algemeene economische belangen des lands en tot op zekere hoogte is dit hier te lande dan ook geschied, zij het ook, naar ik meen, niet in die mate als dit elders hier en daar het geval is. Zoals heeft mij echter getroffen, dat ook in die landen, zooals Duitsland en Zwitserland, waar mede dank zij de afwezigheid van de hier zoo scherpe waterconcurrentie, het bedoelde beginsel steeds in hooge mate is gehuldigd en in practijk gebracht, thans nu ook daar een crustige concurrent van den spoorweg in den vorm van de vrachtauto is verzezen, luide en ernstige stemmen worden vernomen om het spoorwegbeleid meer in commerciële richting te leiden.”

Over dit „gemeinwirtschaftliche Wirtschaftsprinzip” zijn inderdaad door Duitsche economen niet boekdeelen, maar boekenkasten vol geschreven, zonder dat dit de oplossing van het vraagstuk der tarieven in concreto een stap verder gebracht heeft. Zoo weinig verhelderend hebben deze theoretische discussiën gewerkt, dat nog kort geleden twee Duitsche spoorwegeconomen elkaar in de haren vlogen, omdat de een beweerde, dat het Duitsche tariefstelsel gebaseerd was op privatwirtschaftliche, de ander dat het stelde op gemeinwirtschaftliche principen¹⁾.

De Belgische, Fransche, Engelsche en Amerikaansche spoorwegdeskundigen hebben zich in tegenstelling met hun Duitsche en Oostenrijksche collega's over dit strijdpunt nooit erg warm gemaakt. Als zij

¹⁾ Sir Acworth schreef eenigszins spottend in zijn *Grundzüge der Eisenbahnwirtschaftslehre*: „Die deutschen Bahnen haben sich allerdings seinerzeit unter dem starken Einflusse abstrakter Theoretiker von diesem System entfernt. In der Praxis sind sie schon längst zu ihm zurückgekehrt, obgleich die Form ihrer Tarife noch zuweilen oberflächliche Beobachter zu der irrigen Annahme verleitet, dass ihre Tarife mehr auf den Selbstkosten, als auf dem Werte des geleisteten Dienstes beruhen.”

De Preussisch-Hessische Staatsspoorwegen brachten onder „gemeinwirtschaftlich” beheerschprincipe milliarden in de schatkist. Van 1895—1912 2198 miljoen mark, dus jaarlijks gemiddeld 162 miljoen Mark.

er melding van maakten — sommige zwegen er zelfs geheel over — dan stelden zij zich op het standpunt, dat de spoorwegen met een ontwikkeld net bij aanwezigheid van rivieren, kanalen en landwegen meer een fictief dan een werkelijk vervoermonopolie bezaten — in Nederland volgt slechts $\frac{1}{15}$ deel van het totale transport den ijzeren weg — dat de remuneratie der verrichte diensten dus beheerscht werd door de wet van vraag en aanbod, zooals zij dit doet in elke niet-monopolistische onderneming. En verder, dat de spoorwegen een middel in het productie- en distributieproces vormden, waarin ongeveer $\frac{1}{10}$ deel van het nationaal vermogen was belegd, een som, groot genoeg om te eischen, dat zij hun eigen enorme kosten, renten en amortisatielast zelf moesten betalen.

Zoolang de zaken goed gingen, hinderde het betrekkelijk weinig of de Prinzipienreiterij in vollen gang was en of de gemeinwirtschaftliche ijveraars wisten te bereiken, dat het idee, dat de spoorweg ten bate van het algemeen geëxploiteerd moest worden, een weinig verder werd doorgevoerd, dan met streng commerciële begrippen wel recht vereenigbaar was. Bepaalde fouten inherent aan het stelsel demonstreerden zich niet. Dit kwam in de vette jaren, die iets meer dan zeven in aantal waren, niet voor. Doch nauw waren na den grooten oorlog de eerste magere jaren ingetreden of de aspecten veranderden eensklaps. Toen werd het wel iedereen duidelijk, dat het in het totale spoorwegnet van een land geïnvesteerde kapitaal, zijn eigen kosten, in den ruimsten zin genomen, moest opbrengen; zoo niet uit de opbrengst van het vervoer berekend naar de bestaande tarieven, dan uit de belastinggelden²⁾. Hiermede zijn we tot de kern der kwestie gekomen.

Evenals elke andere industriële onderneming moeten de verkeersmiddelen voor de gemeenschap op den duur rendabel zijn. Zijn de tarieven zoodanig laag gesteld, dat de bedrijfslasten in den ruimsten zin genomen, niet opgebracht kunnen worden, dan zal niet alleen voor uitbreidingen geen geld, dan op zeer onereuse voorwaarden — of in het geheel niet — beschikbaar zijn, doch zal, wat minstens even erg is, op de een of andere manier financieel moeten worden bijgesprongen. Een particuliere onderneming gaat in een dergelijk geval failliet, een overheids- of soms een semi-overheidsbedrijf moet gesubsidiëerd worden. Gesteld al, dat 's Lands budget dit eenigen tijd kan dragen, dan doet zich het zeer onlogische geval voor, dat bijv. een eilandbewoner, ver van elk spoorwegverkeer, financieel bijdraagt in het verlies, dat geleden wordt ten bate van betrekkelijk enkelen, die wél van den spoorweg gebruik maken. En als tengevolge van spoorwegtekorten andere noodzakelijke landsuitgaven achterwege moeten blijven, dan lijdt tenslotte de geheele gemeenschap schade ter wille van een onvoordeelige vrachtenpolitiek, waarvan slechts enkelen profiteren.

Om een voorbeeld te noemen: wanneer de vrachten van tuinbouwartikelen zóó laag gesteld worden, dat een gevoelig verlies geleden wordt en de belastingbetaler moet bijspringen, nadat al het andere gedaan is wat mogelijk was bijv. bezuiniging à outrance en het zwaarder belasten van andere artikelen, die dit meerdere misschien ook niet kunnen dragen, is het dan *billijk*, dat betrekkelijk enkelen de vruchten van te lage vrachten genieten? We komen hierop terug, maar vragen vooraf of het ook *verstandig* is? Immers, welke figuur krijgt men? Dat een spoorwegtekort ontstaat, dat aangezuiverd wordt uit de algemeene middelen. Maar is het dan niet eenvoudiger — ook boekhoudkundig zuiverder — om de spoorwegfinanciën ongemeind te laten, doch de subsidie te gebruiken voor bescherming? Het is struisvogelpolitiek uitvoerpremiën te geven in den vorm van te lage spoorvrachten. Door dezen slechtsten vorm van protectie toe te passen, gaat het noodige overzicht totaal verloren³⁾.

²⁾ Acworth-Wittek. *Grundzüge der Eisenbahnwirtschaftslehre*. 1926, bladzijde 70.

In alle landen heeft men dit ingezien. In Nederland stegen als gevolg van de onduidbare spoorwegtekorten in de jaren 1921 t/m 1923 de vrachten⁴⁾, in Indië dreigde het laag houden der vrachten in 1923 bij de Staatsspoorwegen een *débâcle* te worden⁵⁾. Overal deed zich hetzelfde verschijnsel voor. Als typisch voorbeeld wijzen we op den breakdown der Oostenrijksche spoorwegen, welke een dusdanigen catastrofalen vorm aannam, dat de Volkenbond een beroep deed op den besten expert, dien men kon vinden, den reeds meer genoemden Sir W. M. Acworth. Deze, geholpen door Dr. Robert Herold directeur van de afdeling spoorwegen van het Zwitschersche Ministerie van Verkeer, bracht in 1926 rapport uit aan den Commissaris-Generaal voor Oostenrijk, onzen landgenoot Dr. A. R. Zimmerman. In dit *Report on the Reconstruction of the Austrian State Railways*⁶⁾ vindt men op bladzijde 75:

„Before dealing with Austrian tariffs, it is necessary to deal with the broad principles that must underlie all tariffs. One reads a great deal in the newspapers about the public interest in low rates. It is constantly asserted that railways owned by the State must not be operated, like the railways of private companies, in their own interest, but in the interest of the whole community, and so forth. The writers, however, appear to ignore the fact that the expense of a railway, whether in public or in private hands, must be covered somehow. If they are not covered, a private company must in the long run cease to render services at all; a State-owned railway can meet the deficit by obtaining a subsidy from the State.”

Zoo wordt het door elke spoorwegdirectie overal ter wereld gevoeld. Het is daarom als vaststaand aan te nemen, dat elk redelijk denkend mensch — en dat zal een spoorwegdirecteur toch wel zijn — zal trachten ten eerste zooveel verkeer te krijgen als hij trekken kan, omdat de kosten per vervoerde eenheid bij vermeerderd vervoer dalen, als tenminste voldaan wordt aan den tweeden eisch, dat de tarieven niet zoo laag zijn, dat zij de meerdere kosten niet dekken. Vanzelfsprekend is ook de derde noodwendigheid, dat de tarieven niet zóó hoog mogen zijn, dat zij belemmerend voor het verkeer werken, dan toch wordt de sub 1 wenschelijk geoordeelde verkeerstoename tevoren uitgesloten.

Uit het vorenstaande volgt reeds, dat de tarieven moeten liggen tusschen een zeker maximum, waarbij de gebruiker van den weg geen voordeel voor zichzelf in het transport meer ziet en een minimum de z.g. zelfkosten, zooals deze benaderd kunnen worden, vastgesteld.

Waar ik in een vroeger opstel⁷⁾ reeds aangaf, dat in de praktijk de onderscheiding tusschen „privatwirtschaftlich” en „gemeinwirtschaftlich” beheersch-

³⁾ In een artikel: *Unrentabilität als Prinzip* wijst prof. dr. Ludwig Mises in het Festschrift van de *Allgemeiner Tarifanzeiger* (1931) er terecht op, dat verlies gevende tarieven de grondrente kunnen doen stijgen, zoodat langs een omweg de belastingbetaler meewerkt om een verhooging der grondrente aan enkelen ten goede te doen komen.

⁴⁾ De tekorten, welke door den Staat bijbetaald moesten worden, ingevolge art. 8 (2) der Overeenkomsten van 1920, bedroegen in Nederland in 1921 f 32.932.927,52, in 1922 f 30.502.022,25 en in 1923 f 22.986.655,58. In 1920 waren de tekorten bij S.S. en H.I.J.S.M. resp. f 1.063.635 en f 1.329.544, uit de reservefondsen bijbetaald (uitkeering van dividend had toen niet plaats). In 1914, 1917, 1918 en 1919 was resp. f 4.485.085,92, f 1.239.076,41, f 4.303.563,31 en f 16.088.023,02 wegens militaire vordering door den Staat betaald (een gedeelte der bedragen over 1917 en 1918 werd later terugbetaald).

⁵⁾ Zeer leerzaam is een correspondentie van 1 April 1924 van den Hoofdinspecteur der S.S. en Tramwegen in Ned-Indië Ir. W. F. Staargaard met de Regeering; in extenso opgenomen op bladz. 276 van deel X (Tekst) van mijn boekwerk *Indische Spoorwegpolitiek*.

⁶⁾ Een Duitsche vertaling is uitgegeven door het Verlag des Verbundes österreichischer Banken und Bankiers. Moritz Perles, 1 Seilergasse 4, Wien.

⁷⁾ Zie *Economisch-Statistische Berichten* van 11 Juni 1930 blz. 526.

principes niets anders beteekent dan een gradueel, geen principiëel, verschil, daar is het in verband met het voorgaande duidelijk, dat, als men aan het gemeinwirtschaftliche ideaal vasthoudt, men toch nooit verder kan gaan dan tot de zelfkostengrens. Maar praktisch is deze grens niet te vinden, althans niet met die wiskundige zekerheid, welke tot basis van een tariefstelsel kan dienen. Eerstens omdat een scheiding tusschen vervoerkosten van goederen en personen welhaast onmogelijk is, anderzijds, omdat, wanneer eenmaal een zeker goederenvervoer plaats heeft, een vervoer van nieuwe hoeveelheden slechts nagenoeg te verwaarloozen meerkosten met zich mede brengt.

Vandaar, dat men overal ter wereld de tarieven tastenderwijze heeft vastgesteld naar den bekenden regel, dat het vervoer moest kosten, wat het dragen kon. Dit wilde niet zeggen, dat de spoorwegondernemer het uiterste trachtte te halen wat te halen was, doch dat zooveel aan vracht gevraagd werd als gevraagd kon worden, bijv. met het oog op de vervoerwaarde van het goed en op de concurrerende middelen. In Nederland vroeg men evenals overal elders oorspronkelijk hoge vrachten, welke geleidelijk daalden, toen het vervoer zich uitbreidde en een inzicht verkregen werd in de hoegrootheid van wat het verkeer kon dragen⁸⁾.

(Slot volgt).

S. A. REITSMA.

DE COMMISSIE Ir. J. H. H. VERLOOP C.S.

Op 1 December j.l. heeft ten kantore van de Rotterdamse afdeling van den Metaalbond eene vergadering plaats gevonden van een veertigtal leiders van Nederlandsche industrieën, zooveel mogelijk gekozen uit de verschillende takken van bedrijf, ten einde van gedachten te wisselen over de wijze, waarop de nieuwe nationalistische era het hoofd zou kunnen worden geboden.

Het was niet de depressie, waaronder wij nu al circa zestien maanden zuchten, die de industrieleiders samenbracht, al kunnen wij natuurlijk niet verhalen, dat de crisis wel een der aanleidingen tot de vergadering zal geweest zijn. De huidige crisis toch wijkt in hoofdzaken niet van de vroegere af; zij zal ook weer voorbijgaan, zooals de vroegere ons passeerden, en over enkele jaren zullen nieuwe economische wolken zich boven onze hoofden gaan samenvakken en wij zullen weer de consequenties hebben te ondergaan van de fouten, die nu eenmaal ons bedrijfsleven aankleven. Incidenteele vergaderingen, vlug genomen maatregelen bezweren nu eenmaal zulke crises niet. De ijzeren wetten van de „survival of the fittest” moeten haar beloop hebben en kunstmatig ingrijpen veroorzaakt eerder verdere verwarring dan dat het algemeen belang er mede gediend is.

De genoemde vergadering greep dieper.

Zij ging uit van de praemisse, dat de bedrijfs- en handelsopvattingen een andere richting waren ingeslagen. De uiterlijke symptomen hiervan waren o.a. de algemeene verhooging der tariefmuren, die terecht bij de vrijhandelslanden ontstemming verwekten. Het is echter een fout om die hoogere tariefmuren als oorzaak van een kwaad te zien, evenals een geneesheer onjuist zou handelen, wanneer hij koorts als ziekte en niet als gevolg van een ziekte zou beschouwen. De verhooging der tarieven was slechts één der gevolgen van een veel ingrijpender proces, dat bezig is zich te voltrekken en hoe sympathiek de heer Colijn ook in Genève mag hebben gesproken, zijn woorden zullen o.i. geen blijvenden indruk maken, omdat hij de kern der zaak niet raakte. De oorlog toch heeft twee belangrijke feiten gedemonstreerd; ten eerste, dat internationalisme in tijden van wapengeweld direct op zijde wordt gezet, zoodat het nationale

element per saldo de kern blijft van de huidige wereldconstellatie; en ten tweede, dat een land, hetwelk hoofdzakelijk op internationalisme is ingesteld, zichzelf in oorlogstijden als nationale economische eenheid heeft verzwakt. De wereldoorlog heeft de nadeelen van afhankelijkheid ten opzichte van de eerste levensbehoeften duidelijk gedemonstreerd en toen kon zich door de toevallige groepeerings der oorlogvoerende landen — de aan de wereldzeeën liggende mogendheden tegen de centrale Rijken — nog een betrekkelijk vrije invoer handhaven. Welk hiervan afwijkend aspect zal dit in een eventueelen nieuwen oorlog kunnen bieden, wanneer de groepeerings anders zal zijn en wanneer de strijdmiddelen den overzeeschen handel meer efficiënt kunnen belletten! Het mag dus als een logisch uitvloeisel van de periode 1914—1918 worden genoemd, dat men teruggekeerd is tot de opvattingen van ettelijke decennia geleden, toen de gesloten staat de meest logische economische eenheid vormde, die zorgen moest, dat zooveel mogelijk de meest noodzakelijke levensbehoeften op eigen territorium werden voortgebracht. Deze hernieuwde gedachte, al was de basis ervan anders, vond men al in den oorlog terug: wij verwijzen in dit verband naar de besluiten der economische conferentie in Parijs, die 14/17 Juni 1916 gehouden werd en waarbij de toenmalige Geallieerden veiligheidsmaatregelen wilden nemen tegen het streven der Centrale mogendheden naar „domination over the production of the whole world” (zie het belangwekkende artikel van Prof. C. A. Verrijn Stuart in *De Economist* 1916, blz. 629). Als een der maatregelen werd aanbevolen:

„de bondgenooten besluiten zonder verwijl de noodige stappen te nemen om zich onafhankelijk van de vijandige landen te maken, ten opzichte van grondstoffen en producten, die onontbeerlijk zijn voor de normale ontwikkeling hunner bedrijfswerkzaamheid”.

in welk besluit toch zeer zeker de kiem ligt opgesloten van de nu in kracht toegenomen mentaliteit, om zooveel mogelijk „selfsupporting” te worden. Deze rage, naar het zichzelf zooveel mogelijk kunnen bedruipen, maakt zich bijna van elk land meester. Amerika, daartoe ongetwijfeld het meest geëigend door zijn uitgestrektheid met zoowel subtropische als arctische regionen, met een geperfectioneerden landbouw en een tot de spits gedreven industrialisatie, schrijft in die richting nog steeds verder, op den voet gevolgd door de cultuurstaten van Europa, wellicht culmineerende in Rusland, waar de uiteindelijke doorvoering van de plannen van Stalin, belichaamd in het pjatiletka of vijfjarig schema, een ernstige dreiging vormen. Zelfs begint deze tendens zich in de economisch nog achterlijke landen te openbaren, zooals in China, waar men met behulp van het Westersche intellect en het Westersch kapitaal, zich tot een eigen gesloten economische eenheid wil gaan vervormen.

Er zijn landen, die door hunne geografische ligging en door hunne ver boven de bevrediging van eigen behoeften reikende energie, als natuurlijk aangewezen zijn op handel en export. Nederland behoort ongetwijfeld tot die categorie; door de ligging aan de monding van de voornaamste Europeesche handelsrivieren, bespoeld door een ijsvrije wereldzee is het bij uitstek op doorvoerhandel aangewezen, terwijl het door het bezit aan rijke koloniën een domineerende invloed kan uitoefenen ten opzichte van de voornaamste stapelproducten. Het is dan ook alleszins begrijpelijk, dat het den grootsten export per hoofd der bevolking kan aantoonen. Een verder logisch uitvloeisel van deze situatie is, dat Nederland het grootste belang heeft bij het bestaan van een ongehinderden vrijen handel en dat het internationale regiem voor ons land het meest vitale kan worden genoemd. De huidige tendens naar nationalisme stelt (het echter voor zware problemen, die alleen na ernstig onderzoek en door eendrachtig samenwerken kunnen

⁸⁾ Zie *Verlag der parlementaire Enquête* van 1882 blz. 38 (Hand. Tweede Kamer Staten-Generaal. Zitting 1882—1883, Bijlage 76, Ged. St. No. 1, blz. 38).

worden opgelost. Het belemmeren der grenzen in Europa en in Amerika voor talrijke producten brengt zijn handel in gevaar en de uitvoercijfers geven een duidelijk beeld van den achteruitgang. Het zou ons in dit verband te ver voeren om onze handelsbalans van 1930 te analyseeren en men zal allicht nog ongunstiger cijfers voor 1931 te registreeren hebben. Zelfs de handelsbeweging met Nederlandsch-Indië, ons afzetgebied bij uitnemendheid, gaat zienderoogen achteruit en al mag dit ten deele veroorzaakt worden door de lage loonen en het gemis aan sociale wetgeving in enkele concurrerende landen, die daardoor goedkoopere, offerten kunnen maken, een groote schuldvraag blijft bij onze eigen industrie bestaan, die te weinig activiteit heeft betoond, en er in het algemeen een onjuiste verkoops-politiek op nahoudt.

Wat kunnen wij doen om de bakens tijdig te verzetten?

Het bestudeeren van dit vraagstuk is het doel van de Commissie Ir. J. H. H. Verloop, directeur van Wilton-Fijenoord. In het kort kan dit geformuleerd worden in vier hoofdpunten:

1. te geraken tot het heroveren van verloren afzetgebieden in Indië en elders en zoo mogelijk het veroveren van nieuwe.
2. het verbruik in ons land te stimuleeren van de industriele- en landbouwproducten van eigen volk, zooveel als zulks wenschelijk is.
3. tot samenwerking met de Regeering te komen, ter verkrijging van een beter functionneerenden economischen voorlichtingsdienst in Nederland.
4. samenwerking te verkrijgen van de producenten bedrijfsgewijze gegroepeerd, zowel onderling als met de handelslichamen.

Deze doelstelling is o.i. voldoende duidelijk om er lang bij te behoeven stil te staan. De Nederlandsche mentaliteit is sterk individualistisch, hetgeen in normale omstandigheden zijn goede zijde heeft, maar in de komende tijden, tenminste wanneer de nationalistische leuze veld blijft winnen, als een ernstig bezwaar kan gelden. Slechts de super-lichamen, uitblinkende in financiële kracht, zullen in staat zijn hun eigen afzet-apparaat te organiseeren. De kleinere concerns echter kunnen geen tienduizenden guldens besteden voor „research” in den uitgebreidsten zin van het woord, daargelaten of zij het risico zouden mogen aanvaarden, zulke zware kosten te maken, zoolang de zekerheid niet bestaat, dat het beoogde resultaat zal kunnen worden bereikt. Hier geldt met onverminderde kracht het traditioneele Nederlandsche devies „Eendracht maakt macht”; de kosten van een algemeen „research” over de talrijke bedrijven omgeslagen, beteekenen voor elke eenheid slechts een geringe som.

De Regeering heeft de bedoeling om tot de oprichting van een economischen voorlichtingsdienst te geraken. Daartoe werd destijds een commissie ingesteld onder leiding van Dr. Posthuma, die uiteindelijk een voorstel aan de betrokken ministers deed, waarvan de denkbeelden uitgebreid zijn neergelegd in een brochure, die verkrijgbaar is bij de economische afdeling van het Ministerie van Buitenlandsche Zaken. Het grondprincipe daarvan is het vormen van een stichting, waarin de bestaande gegevens der drie departementen, die reeds een economisch archief hebben, zouden worden ingebracht en waaraan ook het bedrijfsleven zou kunnen deelnemen. De Regeering schijnt voor dit principe weinig te voelen en op een zuiver Regeeringsbureau te willen aansturen. De kans, dat de verkregen gegevens niet op de voor den handel gewenschte wijze zullen worden gegroepeerd, is niet uitgesloten, zoodat alsdan zou moeten worden overwogen, of de stichting van een eigen dienst, die nauw met de Regeering in contact zal dienen te staan, niet te prefereren ware. Bij eene eventueele eigen organisatie moet van het standpunt worden uitgegaan, dat de grootst mogelijke vrijheid aan de in-

dustrie zelf moet worden gelaten. Geen inmenging mag op den voorgrond staan, slechts het voor gezamenlijke rekening onderzoeken van mogelijke afzetgebieden en het daaruit voortvloeiende verstrekken van belangrijke gegevens moet het doel zijn.

Zowel het binnenland als het buitenland moet worden geëxploiteerd.

Wat het binnenland betreft, dient men den Nederlandschen consument te doordringen van het besef, dat verbruik van eigen product, mits dit even goedkoop en van even deugdelijke kwaliteit is als het buitenlandsche, meerdere welvaart schept, dus werkverruiming, grootere bestaanszekerheid, en stijgende inkomsten uit dividenden etc. Direct beteekent vermindering van werkloosheid stijging van de koopkracht, indirect lagere belastingen door mindere werklozen-uitkeeringen. Dit is zoo evident, dat een nadere toelichting niet noodig is en dat volmondig mag worden erkend, dat elk deugdelijk initiatief in deze richting de algemeene sympathie dient te ondevinden.

De noodzakelijkheid tot het gezamenlijk zoeken van nieuwe markten springt niet zoo duidelijk naar voren. Toch is de urgentie klemmend; wij hebben reeds betoogd, dat niet de crisis, maar de veldwinnende nationalistische idee daartoe noopt. De Russische politiek geeft in dit opzicht een duidelijk voorbeeld. Het is Stalin's bedoeling om zoo spoedig mogelijk het land te industrialiseeren. Waar de roebel geen internationaal gangbare munt is, credieten slechts sporadisch en dan nog wel op korten termijn worden gegeven, dient Rusland ter betaling van zijn inkoopten krachtig te exporteeren, terwijl bij volëindiging van het plan het alsdan sterk gestegen excedent moet worden gespuid. Het gevolg is, dat massa's stapelproducten, zooals suiker, olie, hout, vlas, tarwe, boter, eieren etc. zullen worden geëxporteerd, die in verband met het vrachtvraagstuk voornamelijk op de West-Europeesche markten zullen worden geworpen. Al mogen tijdelijk — zij het voornamelijk om politieke redenen — andere afzetgebieden worden opgezocht, de economische markt voor Rusland ligt in Europa. Want de vervoerkosten langs de duizenden kilometers lange landbaan zijn zóó hoog, dat nimmer geconcurrereerd kan worden met den weg over zee. Bovendien zal Rusland slechts massa-producten kunnen leveren in verband met den nog lagen trap van bedrijfsontwikkeling zijner arbeiders. Wil Nederland dus zijn export op peil houden, dan dient het zich niet te vermoeien met het beklimmen der Europeesche tariefmuren om de afzetgebieden te bereiken, waar niet alleen het binnenlandsche fabrikaat de voorkeur ondervindt, doch die door Rusland bovendien nog worden verknoid.... het moet de zee over.... het moet de economisch achterlijke landen bevruchten met zijn kapitaal, met zijn energie. Zuid-Afrika, Zuid-Amerika, Britsch-Indië, China en ons eigen Indië vormen dankbare exploratieterrainen. „Research” is o.a. dan ook het wachtwoord en met waardeering hebben wij kennis genomen van het voorgaan der textiel-industrie op dit gebied en met even groote waardeering beschouwen wij het initiatief der Commissie Verloop c.s., dat hopenlijk tot succes in deze richting zal mogen leiden. De tijden zijn er rijp voor, de stemming gunstig, terwijl hoe langer hoe meer wordt ingezien, dat er iets gedaan moet worden om weerstand te bieden aan de krachten, die ons bedrijfsleven trachten te ontwrichten.

Het geldt hier een algemeen Nederlandsch belang, zowel voor Regeering, ondernemers, arbeiders, als voor de Nederlandsche ingezetenen in den uitgebreidsten zin van het woord, een belang niet alleen voor het heden, maar voornamelijk voor onze naaste toekomst.

A. G. H. VAN WOERDEN.

DE OMVANG EN INHOUD DER COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN OP 1 JUNI 1930.

Onder de periodieke publicaties van het Centraal Bureau voor de Statistiek neemt die over den omvang en den inhoud der C.A.O. steeds een belangrijke plaats in, omdat daarin niet alleen een overzicht wordt gegeven van de ontwikkeling van dit voor de organisatorische verhoudingen tusschen werkgevers en arbeiders zoo belangrijke instituut, maar ook, omdat de inhoud dezer C.A.O. van zeer veel beteekenis is voor den stand der arbeidsvoorwaarden in het algemeen.

Onder C.A.O. wordt in deze statistiek verstaan een overeenkomst, afgesloten door een of meer werkgevers of vereenigingen van werkgevers met een of meer vereenigingen van arbeiders omtrent (al of niet uitsluitend) arbeidsvoorwaarden bij arbeidscontracten in acht te nemen; de overeenkomsten moeten schriftelijk aangegaan en door partijen ondertekend zijn. De in de wet op de C.A.O. gestelde eisch, dat de contracteerende partijen rechtspersoonlijkheid moeten bezitten, geldt hier dus niet; het is nl. gebleken, dat er op 1 Juni 1930 nog 113 overeenkomsten waren, geldende voor 4935 ondernemingen en 33.726 arbeiders, waarvan een of meer der contracteerende vereenigingen geen rechtspersoonlijkheid bezaten. Verder is ook niet de hand gehouden aan den in de wet gestelden eisch, dat de vereenigingen de bevoegdheid tot het afsluiten van C.A.O. in hare statuten moeten hebben vermeld. Strikt juridisch zijn er dus veel minder C.A.O., doch om de vergelijking met vroeger niet te schaden zijn ook de andere opgenomen. Deze afwijking van de wet op de C.A.O. doet de vraag stellen, of men — al komt dan uiteraard de vergelijkbaarheid met vroeger ook in het gedrang — nog niet verder zou moeten gaan. Er zijn immers verschillende overeenkomsten betreffende de arbeidsvoorwaarden, die formeel geen C.A.O. zijn, doch organisatorisch zeer weinig van een eigenlijke C.A.O. verschillen. Zoo bestaat er in de R.-K. Textielnijverheid tusschen de werkgevers- en arbeidersorganisaties een „afpraak”, waarbij alle belangrijke kwesties betreffende de arbeidsvoorwaarden geregeld zijn. Ook in de sigarenindustrie heeft de regeling der arbeidsvoorwaarden formeel niet het karakter eener C.A.O. Soortgelijke afspraken, meestal vastgelegd in een correspondentie tusschen de betrokken werkgevers- en arbeidersorganisaties en geldende tot een bepaalden datum of totdat zij worden opgezegd, zijn er meerdere.

Verder kan men in verschillende gemeenten de regeling van de arbeidsvoorwaarden van het gemeentepersoneel, zooals bijv. in Amsterdam, als een C.A.O. beschouwen. Wanneer men deze laatste ook in de statistiek zou opnemen, zou er tevens een goede gelegenheid zijn de arbeidsvoorwaarden tusschen de particuliere en de overheidsbedrijven met elkaar te vergelijken.

Uit het onlangs gepubliceerde overzicht, dat betrekking heeft op 1 Juni 1930, blijkt een belangrijke ontwikkeling der C.A.O. vergeleken met 1 Juni 1929, zoowel wat betreft het aantal C.A.O. als het aantal daaronder vallende ondernemingen en arbeiders.

Wat het eerste betreft, moet men voorzichtig zijn. Immers een vermeerdering of vermindering van het aantal C.A.O. kan een gevolg zijn van omstandigheden, die met den invloed van het instituut als zodanig overigens niets te maken hebben. Gesteld b.v. een patroonsorganisatie met 100 leden besluit om bepaalde redenen niet meer één C.A.O. voor alle leden tezamen af te sluiten, doch laat dit elk lid afzonderlijk met de betrokken arbeidersorganisaties doen. In den feitelijken omvang der C.A.O. is geen verandering gebracht en toch is het aantal met 99 vermeerderd. Het omgekeerde kan ook het geval zijn en dan vermindert dus het aantal met 99, zonder dat er verder iets verandert. Verder brengen groote C.A.O.'s steeds een aantal kleine C.A.O.'s mede, die op de

zelfde basis worden afgesloten als de bestaande groote C.A.O., zoodat er wel is waar een aantal C.A.O.'s bijkomen, doch de omvang ervan lang niet in dezelfde mate vermeerderd.

Dat deze omstandigheden inderdaad in de practijk het aantal C.A.O. beïnvloeden, blijkt wel uit het feit, dat er in de verwarmingsindustrie één C.A.O. is voor 23 ond(ernemingen) en 500 arb(eiders), terwijl er daarnaast nog 39 C.A.O.'s voor 39 ond. met 315 arb. zijn. In het heerenkleedingbedrijf zijn er 2 C.A.O. bij 215 ond. en 3375 arb. en verder 107 C.A.O. bij 107 ond. met 1205 arb. Bij de loodgieters en fitters 13 C.A.O. bij 582 ond. met 2340 arb. en, verder 119 C.A.O. bij 1190 ond. met 324 arb. In de bouwvakken 37 C.A.O. bij 4706 ond. met 87620 arb. en 109 C.A.O. bij 392 ond. met 4160 arb. In het meubelbedrijf 7 C.A.O. bij 300 ond. met 4366 arb. en 175 bij 1880 ond. met 1793 arb. In de schoenindustrie 3 C.A.O. bij 24 ond. met 1968 arb. en 32 C.A.O. bij 38 ond. met 3155 arb. Zoo zou men kunnen doorgaan; het blijkt, dat het aantal C.A.O. en den omvang ervan zeer weinig met elkaar te maken hebben en het aantal zoozeer afhangt van toevallige organisatorische omstandigheden, dat dit voor de beoordeeling van de beteekenis practisch gesproken niets zegt. In de verdere beschouwing zal dan ook slechts het aantal ondernemingen en het aantal arbeiders genoemd worden en zal over het aantal C.A.O. niet verder worden gesproken.

De op 1 Juni 1930 bestaande C.A.O. hadden betrekking op 23487 ondernemingen met totaal 383727 arbeiders. Onderstaand volgt een overzicht van de bedrijven, waarin het instituut der C.A.O. in eenigszins belangrijke mate was ontwikkeld:

Omvang der C.A.O. op 1 Juni 1930.

	Aantal betrokken ondernemingen	Aantal betrokken arbeiders
Glasfabrieken, glashandel ..	22	2.249
Steenfabrieken	134	11.247
Diamantindustrie	63	6.400
Chemigrafie	32	700
Lithografie	118	1.450
Typografie	1.233	14.000
Boekbindersbedrijf	335	4.000
Cartonfabrieken	14	1.902
Bouwvakken	5.098	91.780
Baggerbedrijf	15	3.361
Heiersbedrijf	67	668
Loodgietersbedrijf	701	2.664
Schildersbedrijf	3.155	14.401
Steenhouwersbedrijf	214	950
Stucadoorsbedrijf	349	3.524
Houtbedrijf	83	4.069
Kistenmakers- en Kuipersbedrijf	59	1.855
Meubelbedrijf	488	6.159
Mandenmakersbedrijf	36	597
Confectiebedrijf	26	2.147
Dameskleedingbedrijf	15	800
Heerenkleedingbedrijf	322	4.580
Kappersbedrijven	600	450
Schoenfabrieken	62	5.123
Mijnbedrijf	5	37.498
Veenderijen	488	9.793
Metaalbewerking/Scheepsbouw	175	56.901
Electrotechn.-bedrijf	400	2.389
Burgersmeden	261	1.812
Verwarmingsindustrie	62	815
Aardappelmceelfabrieken ...	8	686
Bakkersbedrijf	975	4.547
Suikerfabrieken	6	1.009
Bierbrouwerijen	8	1.818
Zuivelfabrieken, Melkinrichtingen	19	1.258
Tabak- en sigarenindustrie ..	6	608
Slagersbedrijf	310	2.106
Bloembollenbedrijf	328	4.474
Landbouw	3.902	18.186
Tuinbouw	1.389	2.927
Veeteelt	396	756

Visscherij	105	4.806
Kantoor-, magazijn- en winkelbedrijf	70	1.443
Chauffeursbedrijf	38	600
Haven- en transportbedrijf ..	392	17.581
Koopvaardij	33	13.980
Sleepvaart	170	2.685

De relatieve beteekenis van den omvang, in vergelijking met het totaal aantal ondernemingen en personen in de betrokken bedrijven kan, door het ontbreken van deze laatste gegevens, niet worden nagegaan. Over de onder de Ongevallenwet vallende bedrijven zou een vergelijking met het aantal type werklieden (Statistiek der ondernemingen, zie E.-S. B. van 5 Nov. jl.) eenig licht kunnen geven, doch het beste is de resultaten af te wachten van de 31 December jl. gehouden bedrijfstelling.

De toeneming van de beteekenis der C.A.O. had, vergeleken met 1929, in het bijzonder plaats in de metaalindustrie (nieuwe C.A.O. voor den Metaalbond) en in het havenbedrijf (nieuwe C.A.O. voor de havenbedrijven te Rotterdam en Amsterdam). Verder vertoont vrijwel alle bedrijven een niet onbelangrijke toeneming, met uitzondering van de textielindustrie, waarin, zooals reeds werd vermeld, de C.A.O. voor de R.-K. werkgevers werd vervangen door een „afpraak“.

De publicatie bevat verder een zeer uitvoerig en door talrijke gespecificeerde tabellen toegelicht overzicht van de wijze van het tot stand komen der C.A.O., de beroepen en beroepsgroepen; de partijen; het aantal arbeiders en ondernemingen per C.A.O.; het gebied; den duur en den opzeggingstermijn; het verplichte lidmaatschap; de toepasselijkheid op niet-leden der contracteerende organisaties; den loonvorm; de tusschentijdsche loonsherziening; de loonhoogte, ook in vergelijking met 1914, 1920 en volgende jaren; de verhooging van het loon bij overwerk, nachtarbeid, en arbeid op Zon- en feestdagen; den arbeidsduur; de uitkeering bij ziekte; de vacantie en de regeling van de andere vrije dagen; het scheidsgerecht; het leerlingwezen; pensioenregeling; arbeidsreglement, enz. Aangezien wij vroeger reeds op verschillende dezer punten de aandacht vestigden, zullen wij thans slechts op enkele ervan, waaromtrent in het bijzonder in de laatste jaren een bepaalde ontwikkeling valt waar te nemen, nader ingaan.

Voor 90 pCt. der ondernemingen en voor 73 pCt. der arbeiders was de C.A.O. aangegaan door een of meer werkgeversorganisaties. Dit laatste percentage is geringer dan dat der ondernemingen, omdat de 5 groote mijnondernemingen in Zuid-Limburg individueel een (gelijkluidende) C.A.O. hebben afgesloten. Uit het bovenstaande cijfer blijkt intusschen wel, dat de organisatie der werkgevers een belangrijke plaats inneemt bij de afsluiting van de C.A.O., te meer omdat onder de C.A.O., die door individuele werkgevers zijn afgesloten (geldende voor 10 pCt. der ondernemingen en 27 pCt. der arbeiders) uiteraard ook nog een groot aantal zijn, waarbij de werkgeversorganisatie een rol heeft gespeeld.

Het verplichte lidmaatschap neemt steeds meer in beteekenis af. Gold het op 1 Juni 1923 nog voor 20 pCt. der arbeiders, op 1 Juni 1929 was dat gedaald tot 8 pCt. en op 1 Juni 1930 tot 6 pCt. Ook de beteekenis van den kindertoeslag nam (door het verdwijnen van de C.A.O. voor de R.-K. textielindustrie) af, in 1929 was er kindertoeslag voor 23 pCt. der arbeiders, in 1930 nog slechts voor 16 pCt. Uitsluitend tijdloon gold voor 62 pCt., uitsluitend stukloon voor 1 pCt., stuk- en tijdloon beide voor 38 pCt. der arbeiders. Voor 25 pCt. der arbeiders kon het loon gedurende den contractduur worden herzien (o.a. door verandering in de kosten van het levensonderhoud, hetwelk voor 6 pCt. der arbeiders met name genoemd werd).

Van belang is verder, dat in enkele belangrijke

C.A.O., bijv. die in het mijnbedrijf en in de havenbedrijven, naast de eigenlijke C.A.O., afzonderlijke loonovereenkomsten waren afgesloten, waardoor het mogelijk is deze te herzien, zonder dat dit op de C.A.O. van invloed is.

In verband met de inwerkingtreding van de Ziektewet op 1 Maart 1930 werd nagegaan, hoe de bepalingen in de C.A.O. zich verhielden tot die der Ziektewet. Daarbij bleek, dat voor 28 pCt. der arbeiders geen regeling omtrent de ziekinguitkeering was gemaakt, voor 20 pCt. der arbeiders waren de bepalingen der Ziektewet van toepassing verklaard, voor 44 pCt. was een gunstiger regeling gemaakt dan in de Ziektewet en voor 8 pCt. gold een geheel van de Ziektewet afgescheiden regeling.

Van de 44 pCt. der arbeiders, die een gunstiger regeling hadden dan in de Ziektewet, was voor 6.5 pCt. (zooals steeds van het totaal aantal arbeiders betrokken bij C.A.O.) het bedrag der uitkeering hooger; voor 36 pCt. de premiebetaling, waarvan voor 31 pCt. een geheel premievrije ziekteverzekering gold; voor 39.5 pCt. was de regeling der karendagen gunstiger, waarvan 6 pCt. in het geheel geen karendagen had, terwijl voor 27 pCt. was bepaald, dat bij ziekte van langeren duur ook geheel of gedeeltelijke uitkeering over de karendagen zou plaats vinden.

Wat de vacantie betreft, was voor 87 pCt. der arbeiders een vacantie geregeld, een belangrijke vooruitgang met vorige jaren, daar dit in 1926 nog slechts voor 42 pCt. het geval was. Voor praktisch alle arbeiders was dit een vacantie met doorbetaling van het volle loon. Slechts 4 pCt. der arbeiders kreeg daarenboven nog een vacantietslag. Voor 31 pCt. der arbeiders duurde de vacantie één week, voor 34 pCt. 3 dagen of korter, voor 10 pCt. 4 of 5 dagen en voor 12 pCt. langer dan een week.

Voor 89 pCt. der arbeiders was bepaald, dat de oplossing der geschillen onderworpen zou worden aan een in te stellen scheidsgerecht. Voor 86 pCt. der arbeiders was dit scheidsgerecht voor den duur van het contract permanent, voor 75 pCt. der arbeiders omvatte de competentie van het scheidsgerecht uitsluitend de geschillen met betrekking tot den inhoud der C.A.O.

Bij de andere gegevens omtrent den inhoud van de C.A.O. kan er nog op worden gewezen, dat in 84 C.A.O. voor 413 ondern. en 689 arb., in de C.A.O. een ouderdomspensioen was geregeld. Een en ander geeft echter geen beeld van het totaal aantal bij C.A.O. betrokken arbeiders, dat recht op ouderdomspensioen heeft, aangezien men in verschillende bedrijfstakken (o.a. in de typografie en chemigrafie) de pensioenregeling los van de C.A.O. heeft gehouden. Men is daar blijkbaar van het (m.i. juiste) standpunt uitgegaan, dat een pensioenregeling, die op zeer langen termijn aanspraken scheidt, niet vastgekoppeld mag worden aan een C.A.O., die slechts voor één of enkele jaren is overeengekomen. Immers, als men dat wel doet, bestaat de mogelijkheid, dat, wanneer men niet tot overeenstemming zou komen over de verlenging der C.A.O., ook de pensioenregeling in gevaar gebracht zou kunnen worden. Voor een individuele onderneming is dit gevaar niet zoo erg groot, doch voor een geheel bedrijf mag men m.i. deze mogelijkheid niet riskeeren.

Uit het bovenstaande, dat slechts een bloemlezing vormt uit de verschillende in de publicatie verzamelde gegevens moge gebleken zijn, dat ook dit jaar door het Centraal Bureau voor de Statistiek weer een belangrijk overzicht is gegeven van de arbeidsvoorwaarden en van de organisatorische verhoudingen in ons land.

B. BÖLGER.

Haarlem, Januari 1931.

LOONDALING EN KOSTEN VAN LEVENSONDERHOUD.

Prof. Mr. Dr. Ant. van Gijn schrijft ons:

Met groote belangstelling las ik het artikel in het vorige nummer van Mr. van Genechten. Hij zoekt terecht naar het middel om uit deze crisis te komen met zoo weinig mogelijk leed voor alle betrokkenen. Loondaling zonder een gelijke daling van de kosten van levensonderhoud geeft leed, toeneming der werkloosheid tengevolge van sterkere daling van den prijs der goederen dan die der diensten geeft ook leed. Toeneming van de werkloosheid is zonder geldloondaling zeker niet te voorkomen en afnemning der werkloosheid zonder die daling vooreerst uitgesloten. De daling van den groothandelsprijs der goederen maakt daling van de kosten van levensonderhoud mogelijk (al zal die wel altijd geringer blijven). Dus — men ziet het in Italië, min of meer ook in Duitschland en België, in — moet de circulus vitiosus doorbroken worden bij de kosten van levensonderhoud, waar het probleem in dien cirkel wordt gevoerd. In dit licht is intusschen de uitspraak van Mr. v. Genechten op bldz. 127, vijfden regel van onderen: „en zoolang dit niet het geval is (nl. dat de kosten van levensonderhoud in *geenen deele*¹⁾ de groothandelsprijsen gevolgd zijn) beteekent *elke*¹⁾ daling van het geldloon voor den arbeider een offer aan reëel inkomen” verwonderlijk. Mr. v. Genechten wijst er zelf op, dat de kosten van levensonderhoud sedert den zomer van 1929 in Amsterdam voor de arbeiders met 7.3 pCt. en in den Haag met ruim 3.5 pCt. zijn gedaald. Al is dit in geenen deele zooveel als de groothandelsprijsen, het is toch niet niets; en er komt dagelijks bij. Ging met die daling van de kosten van levensonderhoud automatisch een verlaging van het geldloon, bijv. in Amsterdam van 5 pCt., gepaard, dan zoude dat voor de arbeiders geen offer beteekenen (dan voorzover zij inmiddels weer aan dat winstje aan reëel inkomen gewend zijn). Hierin zit juist een moeilijkheid temeer. Wacht men tot men een groter stap kan doen, dan is inmiddels de stap weer veel moeilijker geworden, doordat de arbeiders aan het hogere reële loon zijn gewend. Paste men daarentegen nu kleine verlagingen toe, waar die zonder offer mogelijk zijn, en stelde men na een kwartaal of halfjaar een nieuwe kleine geldloondeverlaging in het uitzicht, als die alsdan door een verdere daling van de kosten van levensonderhoud gemotiveerd kan worden, dan was er een begin van verlaten van den vitieusen cirkel. Wacht men totdat de kosten van levensonderhoud met 10 pCt. of meer zijn gedaald, dan is de zaak alweer evenveel moeilijker als gemakkelijker geworden²⁾.

Dit geldt temeer, omdat juist in de kosten van levensonderhoud ook zoo veel loon zit; bij de wat beter gesitueerden ietwat direct uitbetaald loon, bij deze categorie en bij de arbeiders beiden het loon, dat in de distributiekosten zit en dat niet weinig is. Zooals het Handelsblad dezer dagen voorcijferde, zit vooral in de kosten van levensonderhoud der laagste welstandklasse het grootste bedrag aan distributiekosten. Bij de eerste levensbehoeften zijn de distributiekosten percentsgewijze het hoogst. De arbeiders betalen naar verhouding veel meer in de hooge loonen van hun collega's bij de distributiebedrijven dan de hogere welstandklasse. Bij de werkers in de distributiebedrijven zit het voornaamste wrijvingspunt, dat het geheel in den vitieusen cirkel brengt. Als de winkeliers de loonen van hun personeel met bijv. 10 pCt. verlaagden en daarnaast onderling afspraken, dat ze aan eigen en elkanders personeel bijv. 15 pCt. prijsverlaging zouden toestaan, dan bracht dat personeel

¹⁾ Cursiveering van mij.

²⁾ In Duitschland en België ziet men het belang van geldloondaling bij kleine stappen in; in het eerste land werden de loonen in de metaalindustrie met tusschenpozen van twee maanden met 3 en 5 pCt. verlaagd, in dezelfde industrie in België op 1 December en 1 Januari telkens met 2½ pCt.

maar een klein offer en dan werd waarschijnlijk alras een *extra*-daling van vele kleinhandelsprijzen met 5 pCt. mogelijk, indien althans waar is, wat men dezer dagen herhaaldelijk lezen kan, nl. dat de distributiekosten vaak evenveel of meer bedragen dan de prijzen in den groothandel. De winkeliers zouden van het *extra*-winstje, dat hun nu vaak toevalt, moeten afzien. Maar berust dat *extra*-winstje nu niet vaak op het slachten van de kip met de waardevolle eieren? Brengt niet ook het blijvende belang van de winkeliers en andere distribuanten mede, dat wij uit den bovenbedoelden vitieusen cirkel komen? Is toeneming in de plaats van afnemning van het werkloozental ook niet voor hen zeer bedenkelijk? Ik weet wel, dat vele handeldrijvende middenstanders voortdurend in een niet fraaien toestand verkeeren tengevolge van hun overtalrijkheid en dat het dan verleidelijk is een goede kans waar te nemen; maar verstandig is het niet.

Nog een woord over de langzamere daling van de kosten van levensonderhoud in den Haag vergeleken bij Amsterdam. Hangt die niet samen met het grotere aantal winkels per 1000 inwoners in eerstgenoemde stad, hetgeen de distributiekosten verhoogt? En heeft dit weer niet zijn oorzaak hierin, dat de technici der stadsuitbreiding te weinig oog hebben voor de bezwaren van het wijduiteenbouwen van de stad? Verwonderen zoude zulks mij allerminst!

EEN ZILVEREN OF GOUDEN BASIS VOOR DE STATISTIEKEN VAN CHINA?

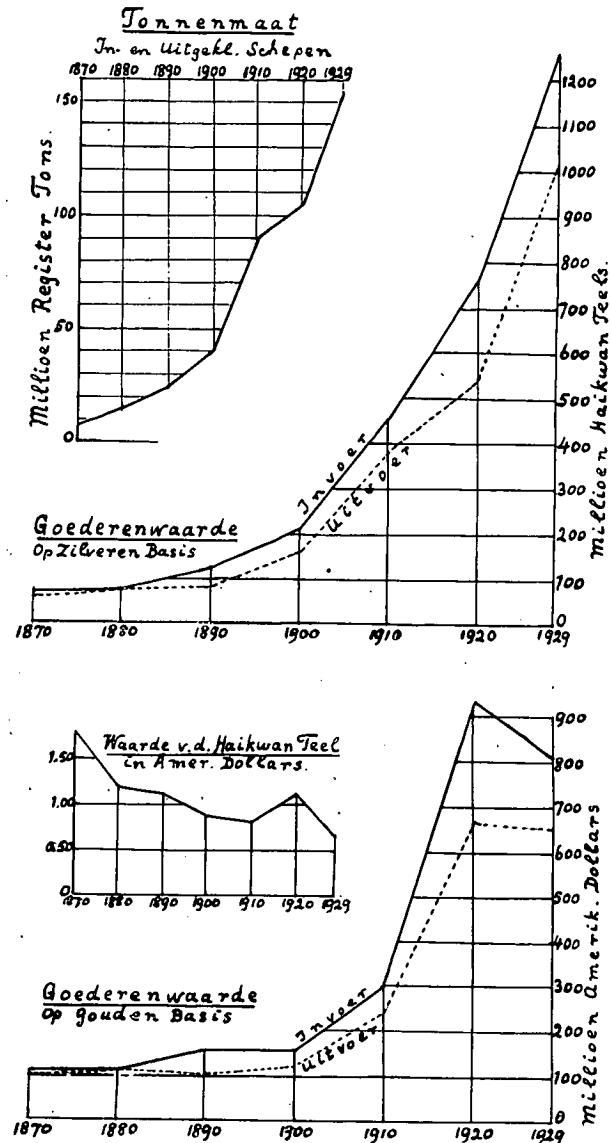
De Heer Thos. T. H. Ferguson schrijft ons:

Als naschrift op mijn bespreking van den handel van China gedurende 1929 heb ik in E.-S. B. van 26 November jl., naar aanleiding van een opmerking van redactioneele zijde, het gezichtspunt verdedigd, dat de voor de handelsstatistieken van China gebezigde zilveren munteenheid, hoezeer haar waarde ten opzichte van het goud ook moge gefluctueerd hebben, voor dat doel toch nog de meest rationeele blijft, en dat met een herleiding tot een gouden basis geen nut te behalen valt, vergelijkbaar met het bezwaar om de uit zulke uiteenloopende factoren samengestelde tabellen op *correcte* wijze in goud om te zetten. Dit natuurlijk alleen voor de beoordeeling van den handel van China in den loop der jaren op zichzelf, waar de bespreking uitsluitend over liep. Om de *plaats* van China in het economische wereldbeeld te bepalen, is het natuurlijk onvermijdelijk om zijn statistieken ook te brengen onder den gemeenschappelijken maatstaf.

Als toets van het bovenstaande gezichtspunt, kan de hierbijgaande figuur dienen, waarin ik den buitenlandschen handel van China over een periode van 60 jaar grafisch heb voorgesteld, door met intervallen van 10 jaar (behalve het laatste van 9 jaar) telkens een jaar tot uiting te brengen. Wij verkrijgen aldus de jaren 1870, 1880, 1890, 1900, 1910, 1920 en 1929, voor welke respectievelijk in lijn zijn gebracht: de totale in- en uitgeklaarde tonnenmaat, de handelswaarden (in- en uitvoer) in haikwan teels — dus op zilveren basis — dezelfde waarden in Amerikaansche dollars — dus in goud — en eindelijk de koers van de haikwan teels ten opzichte van den gouden dollar over hetzelfde tijdperk.

Het antwoord op de vraag nu, welk stel lijnen een betere continuïteit vertoont, alsmede de overweging of zoo'n continuïteit in den loop der jaren al of niet gewettigd was, kan gevoegelijk aan den lezer worden overgelaten. Op één ding wil ik hier echter meer uitdrukkelijk de aandacht vestigen, nl. op de treffende overeenkomst tusschen de tonnenmaat van in- en uitgeklaarde schepen (die toch geheel onafhankelijk is van zilver- of goudkoers) en den totalen invoer van goederen op *zilver* gevalueerd. Het is alsof de eene lijn bedoeld was als replica van de andere! Dit zou leiden tot de conclusie dat — althans met betrekking tot den handel van China gedurende de laatste 60 jaren — het zilver de juiste waardemeter voor den

Buitenlandsche handel van China 1870—1929.



handel in het algemeen naar volume is geweest. M.a.w. naarmate de koopkracht (wij hebben het hier over imports) van het zilver daalde, de handel zich bewoog in de richting van goedkoopere goederen met hetzelfde volume of gewicht.

Dit is natuurlijk een zeer globale gevolgtrekking, maar er blijkt toch wel genoeg grond te bestaan voor de conclusie, dat de Chinese douane-administratie terecht handelt door het zilver als basis van hare statistieken aan te houden, en het goud slechts als bloot handelsartikel te behandelen. Overigens zou het belangwekkend zijn om den koers van het koper ten opzichte van zilver in het oog te houden, zijnde de grondstof van de munt van het volk en van den kleinhandel, maar ook dit metaal bleek geen stand meer te kunnen houden toen, in de décadence van het keizerrijk, het Chineesche „bimetallieke” stelsel ineens stortte en de koperen munt, trots vele fulmineerende edicten, dagelijksche fluctuaties met betrekking tot het zilver ging vertoonen.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING. HET AMERIKAANSCH BANKWEZEN IN 1930. EEN JAAR VAN INGRIPPENDE HERVORMING. EEN AANKLACHT TEGEN HET FEDERAL RESERVE SYSTEM.

Prof. H. Parker Willis te New-York schrijft ons:

Het Amerikaansche bankwezen blijkt in 1930 eene ingrijpende wijziging te hebben ondergaan, waarvan het einde voorloopig nog niet te zien is. Hetgeen is

geschied, toont duidelijk, dat de toestand van het Amerikaansche bankwezen onbevredigend is en dat het noodzakelijk is om het bankstelsel grondig te herzien, teneinde dit van blijvend nut te doen zijn voor gemeenschap en individu. Ten bewijze hiervan moge op de drie volgende punten worden gewezen:

1o. op den ongezonder toestand van de Amerikaansche banken, met als gevolg tal van faillissementen en andere moeilijkheden;

2o. op het onvermogen van het bankstelsel om in tijden van depressie of crisis, de belangen der gemeenschap te dienen;

3o. op de onmacht van het Federal Reserve System en de onbekwaamheid van zijn bestuur om onder de tegenwoordige omstandigheden de geldmarkt te controleren of te leiden.

De statistieken betreffende de bankfaillissementen staven de eerste dezer beschuldigingen. Op grond van deze statistieken meent men het aantal faillissementen voor het afgelopen jaar op niet minder dan 1.100 te mogen ramen, welke banken in totaal aan kapitaal en reserves over \$ 60.485.000 beschikten. Dit zijn hogere cijfers, dan ooit in een overeenkomstige periode werden genoteerd.

De neiging van de banken om eenige maanden geleden haar portefeuille aan handelspapier in te krimpen, waardoor deze thans op een laag niveau staat, illustreert op het oogenblik treffend de tweede klacht tegen de banken, hare onbekwaamheid om in een tijd van depressie het bedrijfsleven en den particulier te steunen. Het kost den geldnemers in de Ver. Staten zeer veel moeite om ook maar in eenigszins voldoende mate voorschotten te verkrijgen. De door de banken aangevoerde redenen zijn soms houdbaar, soms onhoudbaar; in elk geval spruiten zij echter voort uit de ontoereikendheid der middelen, hetgeen weder een gevolg is van de speculatieve uitwassen, die aan den omslag voorafgingen. De banken zijn thans blijkbaar noch met noch zonder steun van het Federal Reserve System in staat om aan de loopende credietaanvragen, zelfs van den meest rechtmatigen aard, te voldoen. De vaak van regeeringszijde gedane mededeeling, dat er voor alle redelijke doeleinden volop crediet beschikbaar is, moge technisch juist zijn, in werkelijkheid echter kunnen de zakenlieden thans op geenerlei wijze crediet verkrijgen.

Indien men de uitkomsten over de maand December van 600 bij het Federal Reserve System aangesloten banken beschouwt, blijkt, dat de zuivere handelsvoorschotten in vergelijking met December 1929 sterk zijn gedaald, namelijk met bijna 10 pCt. De leeningen op onderpand daalden slechts met ongeveer 1½ pCt., terwijl de beleggingen op grooter schaal stegen, dan de leeningen daalden. Toch moet worden bedacht, dat niettegenstaande het zoeven genoemde feit, er eenig succes te boeken viel bij de beperking van de speculatie. „Makelaarsleeningen”, welke een jaar geleden het bedrag van \$ 8,6 milliard naderden, beloopt thans weinig meer dan \$ 2,2 milliard. Deze vermindering, hoewel ten deele toe te schrijven aan het terugtrekken van gelden van buitenstaanders, verstrekt door „anderen” (dan banken), werd echter ten deele bewerkstelligd, doordat het onderpand der makelaarsleeningen aan de banken werd overgedragen, met het gevolg, dat de makelaarsleeningen omlaag gingen en de eigen beleggingen der banken stegen. Dit was een fundamentele verandering in het karakter van het verstrekte crediet, hetwelk op het eerste gezicht uit de gepubliceerde cijfers niet duidelijk naar voren komt.

Ook al neemt men echter het vorenstaande in aanmerking, dan nog blijft het een feit, dat het proces van afwikkeling der voorschotten op speculatieve fondsen zeer langzaam in zijn werk is gegaan. Toegegeven moge worden, dat er in totaal een beperking van credietverleening is geweest ten beloope van ruim \$ 3 milliard gedurende het afgelopen jaar; daar staat echter tegenover, dat de banken zelf allerminst tot een

dergelijk bedrag werden ontlast. Sommige van de banken hebben op drastische aflossing van oude leeningen aangedrongen met het resultaat, dat vele waarden op de markt werden geworpen, welke zoo spoedig, als de omstandigheden het toelieten, moesten worden opgenomen. Dit proces is echter niet zoo effectief geweest als men wel gewenscht had en wel, omdat de bedragen aan nieuwe fondsen, welke aan de markt werden opgedrongen, tot ongeveer 1 Augustus jl. omvangrijker waren dan de spaargelden, die op de Amerikaansche kapitaalmarkt tot het opnemen van deze fondsen beschikbaar waren. Er is niet de minste controle geweest op het bedrag der nieuwe uitgaven en op het gebruik van bankcrediet, dat benodigd was, wanneer de fondsen bij beleggers geen plaatsing konden vinden.

Dit laatste punt brengt ons tot een nadere beschouwing van den invloed van het Federal Reserve System en van zijne verhouding tot de andere banken, zooals deze door de gebeurtenissen van het laatste jaar wordt geïllustreerd. Door middel van enorme aankopen van accepten en schatkistpapier hebben de Federal Reserve Banken de markt bij voortdoring voldoende van fondsen voorzien en daardoor de verschillende andere banken feitelijk de vrije hand gelaten bij het voortzetten van speculatieve credietverleening en andere geldmarktoperaties. De gevolgen hiervan zijn duidelijk aan het licht getreden, hoewel het gebrek aan overzicht van de credietmarkt en aan controle van de zijde van het Federal Reserve System aan den buitenstaander wellicht niet steeds zal zijn opgevallen. Een nader onderzoek van de bankstaten echter, zoowel van die der Reservebanken als van die der andere banken, toont de juistheid van de bovenstaande uitlating.

Het onvermogen van het Federal Reserve System om de bankmoeilijkheden te controleeren en te vermindern werd hierboven reeds aangestipt, en wij behoeven dus op dit gebrek van ons centrale bankstelsel niet nader in te gaan. De wantoestand is ontstaan uit een volkomen foutieve opvatting omtrent de functies der Reserve Banken en omtrent de methode van beschikbaarstelling van herdisconteringsfaciliteiten. In de Federal Reserve Act is een bepaling opgenomen betreffende herdiscontering, welke is voortgesproten uit zorgvuldige overweging van de vereischten van het in herdisconto te nemen papier. Elke in herdisconto te nemen wissel moest de handteekening dragen van de bank, welke er mee kwam, maar geen papier mocht in herdisconto worden aangenomen, wanneer niet werd aangetoond, dat het een liquide karakter droeg en betrekking had op handelstransacties, dus niet op credietverleening op langen termijn of op speculatie. In de praktijk echter hebben vele Reserve Banken aan deze liquiditeit geen aandacht geschonken en er uitsluitend naar gestreefd om zich door het verkrijgen van andere zekerheden te dekken. Ze hadden evengoed rechtstreeks leeningen kunnen verstrekken aan de aangesloten banken tegen biljetten van deze laatste, gedekt door onderpand, en zonder eenige nadere informatie omtrent het gebruik, dat van de verstrekte gelden zou worden gemaakt. Tengevolge van deze houding konden de verschillende banken feitelijk doen, wat zij wilden, met het resultaat, dat zij bij het begin van de crisis met ongekend veel „bevroren” uitzettingen opgescheept zaten. Zoo ontstond een toestand, welke uit een oogpunt van centraal bankbeheer in de Vereenigde Staten als uiterst betreurenswaardig moet worden beschouwd.

Deze en dergelijke opmerkingen omtrent de werkwijze van de banken in de Ver. Staten zijn niet bepaald vleiend. Wanneer men ze een jaar geleden of vroeger naar voren bracht, werden zij met twijfel begroet of belachelijk gemaakt door vele personen uit de geld- en zakenwereld. De ervaring van het laatste jaar heeft echter de juistheid daarvan bevestigd en heeft bij velen onvermijdelijk de vraag doen rijzen, welke politiek in de toekomst gevolgd zal moeten worden en in hoeverre of wijziging van de bestaande bank-

wetgeving noodzakelijk moet worden geacht. De veranderingen, welke reeds werden gebracht in de bezetting van den Federal Reserve Board en de wijzigingen, welke in dit college eerlang nog zullen volgen, bieden den waarborg, dat een geheel nieuwe koers zal worden overwogen. Welk beleid tenslotte door den nieuwen Board zal worden gevolgd, moet nog blijken, maar de feiten toonen genoegzaam, welke moeilijkheden de huidige situatie met zich brengt en volgens welke lijnen de nieuwe politiek zich zal hebben te ontwikkelen. De uitwassen eener al te gemakkelijke credietverleening, welke werd toegelaten onder de slappe leiding van het Federal Reserve System (bedenklijk beïnvloed door politieke benoemingen van wijlen President Harding) eischen een volkomen reorganisatie van het bankstelsel der Ver. Staten, en het volbrengen van deze taak zal het wachtwoord voor het jaar 1931 moeten zijn.

AANTEKENINGEN.

Indexcijfers van groothandelsprijzen.

„The Economist” schrijft: Een verdere val van de prijzen deed ons indexcijfer einde Januari een nieuw laagterecord bereiken van 66,3 (1927 = 100), een daling van 3,5 pCt. in een maand, volgende op een val van 3,1 pCt. in December. In vergelijking met een jaar geleden, daalde het gemiddelde prijsniveau 23 pCt.

Gemiddelde 1927 = 100.

	1930	1930	1930	1930	1931
	Jan.	Oct.	Nov.	Dec.	Jan.
Granen en Vleesch	89,2	76,8	73,2	70,0	67,4
Andere voedings- en genotmiddelen	83,1	73,7	70,2	71,0	69,5
Weefstoffen	76,7	55,8	55,1	51,4	49,2
Delfstoffen	92,6	79,1	79,0	78,0	75,3
Diversen	88,0	77,7	77,8	75,2	72,6
Totaal....	86,1	72,4	70,9	68,7	66,3

Bij de groep „Granen en Vleesch”, die een daling van 3,7 pCt. toonde, waren de bewegingen onregelmatig; de hevigste dalingen vertoonden de prijzen voor rundvleesch en schapenvleesch, maïs en Engelsche tarwe, terwijl Canadeesche tarwe, gerst, haver en aardappelen duurder waren. Bij de groep „Andere voedings- en genotmiddelen” waren bietsuiker, Canadeesche kaas en tabak de eenige uitzonderingen op de algemeen dalende beweging, doch de omvang der inzinkingen was relatief klein. Bij de groep „Weefstoffen” waren katoenprijzen vast, terwijl diverse dalingen voorkwamen in de wol-, vlas- en henneprijzen, met het resultaat, dat de groepindex met 4,3 pCt. inzakte. De groep „Delfstoffen” was 3,5 pCt. lager, hetgeen veroorzaakt werd door verdere daling in de prijzen voor niet-ijzerhoudende metalen en een val in den prijs van Cleveland ruw-ijzer. Bij de groep „Diversen” kwamen lijnolie en rubber in het bijzonder in de prijsdaling tot uiting. (Zie tabel 3, pag. 153).

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen	Totaal
1913	100	100	100	100	100	100
Gemiddelde 1925..	168.4	204.2	194.6	139.8	126.2	160.9
„ 1926..	151.7	195.3	152.8	149.8	120.7	149.4
„ 1927..	147.6	202.2	157.0	125.1	116.1	143.7
„ 1928..	152.9	189.7	165.0	115.2	111.2	140.9
„ 1929..	143.0	173.5	144.7	119.6	105.0	132.8
„ 1930..	119.5	156.1	101.1	104.6	94.7	111.5
Einde Jan. 1930..	131.6	168.0	120.4	115.8	102.1	123.7
„ Feb. „ ..	126.0	167.8	117.2	113.2	101.0	121.0
„ Maart „ ..	125.0	167.2	114.6	112.3	99.2	119.4
„ April „ ..	125.3	163.4	114.4	107.1	96.6	117.2
„ Mei „ ..	121.0	159.7	111.6	105.4	98.0	115.8
„ Juni „ ..	121.3	157.3	104.4	103.5	97.6	113.2
„ Juli „ ..	124.2	154.3	99.8	102.7	94.6	111.5
„ Aug. „ ..	121.7	152.1	96.8	101.9	92.5	109.3
„ Sept. „ ..	117.3	150.7	89.3	99.4	89.0	105.2
„ Oct. „ ..	113.3	149.0	87.6	98.9	90.2	104.0
„ Nov. „ ..	108.0	142.0	86.5	98.8	90.3	101.9
„ Dec. „ ..	103.3	143.6	80.7	97.5	87.3	98.7
„ Jan. 1931..	99.5	140.5	77.2	94.2	84.3	95.3

	Prijzen			Prijzen			Prijzen	
	Toe-(+) of afnem(-) in perc. vergeleken met			Toe-(+) of afnem(-) in perc. vergeleken met			Toe-(+) of afnem(-) in perc. vergeleken met	
	Dec. 1930	Jan. 1930		Dec. 1930	Jan. 1930		Dec. 1930	Jan. 1930
Tarwe (buitenl.) ...	+ 9,2	- 44,8	Katoen (Am.)	+ 6,5	- 35,7	Hout (Eng.)	- 7,1	- 7,1
" (Eng.)	- 9,7	- 43,5	" (Egypt.)	+ 16,2	- 37,2	" (Zweedsch) ..	- 2,8	- 7,9
Meel	- 6,4	- 42,1	Garen	+ 1,3	- 31,2	Cement
Gerst	+ 3,0	+ 0,9	Laken	+ 1,3	- 19,6	Huiden	- 4,3	- 11,9
Haver	+ 4,5	- 16,9	Wol (Eng.)	- 11,1	- 35,1	Leder	+ 4,8
Mais	- 8,4	- 39,8	" (Austr.)	- 37,3	- 38,5	Benzine No. 1	- 11,4
Rijst	+ 4,7	- 29,8	" (tops)	- 4,5	- 22,2	Petroleum	- 4,2
Aardappelen	+ 8,3	+ 73,3	Zijde	+ 4,6	- 40,0	Stookolie
Rundvleesch (Eng.) ..	- 9,5	- 10,9	Vlas	- 8,6	- 43,9	Lijnolie	- 20,0	- 59,5
" (Arg.) ..	- 21,4	- 24,0	Hennep	- 15,2	- 43,3	Talk	- 2,2	- 38,8
Schapenvl. (Eng.)	- 2,4	Jute	- 1,6	- 42,5	Rubber	- 7,3	- 48,3
" (N. Z.) ..	- 15,0	- 35,7	Weefstoffen	- 4,3	- 35,9	Soda
Varkensvl. (Deensch)	- 2,4	- 44,9	Ruw-IJzer	- 7,9	- 19,3	Amm. Sulphaat	- 8,3
Granen en Vleesch ..	- 3,7	- 24,4	Stalen rails	- ..	Creosoot	- 3,5	- 14,8
Thee	- 6,2	- 1,8	IJzeren staven	- ..	Diversen	- 3,5	- 17,5
Koffie	- 2,0	- 29,4	Blik	- 1,6	- 18,7			
Cacao	- 3,0	- 22,6	Kolen (Welsch exp.)	..	- 0,6			
Rietsuiker	- 2,4	- 8,0	" (Dur. Gas.)	- 8,9			
Bietsuiker	+ 1,3	- 10,2	" (huisbrand)	+ 9,5			
Kaas (Can.)	- 21,6	Lood	- 10,8	- 37,0			
Boter (Deensche) ...	- 2,8	- 19,8	Tin	- 2,2	- 35,5			
Kokosolie	- 3,7	- 22,4	Koper	- 5,0	- 38,6			
Tabak	- 6,7	Ongez. Zink	- 9,5	- 37,0			
Andere voedings- en Genotmiddelen ...	- 2,1	- 16,4	Delfstoffen	- 3,5	- 18,7			

Indien men 1924 op 100 stelt, bedraagt ons indexcijfer voor Januari 57,3 tegenover 59,4 einde December en 74,4 een jaar geleden. De tweede tabel toont het indexcijfer uitgedrukt in een percentage van 1913. (Zie pag. 152).

Er was weinig in de technische positie van de voornaamste markten aan het einde van Januari, waaruit de gevolgtrekking zou kunnen worden gemaakt, dat de achteruitgang in de prijzen nu zijn eindpunt heeft bereikt.

Voorts volgt hier nog een overzicht van het prijsverloop in een aantal belangrijke landen:

	Ver. Staten ¹⁾	Frankrijk	Italië	Duitsch-land ²⁾	Zwitserland	Zweden	Nederland ³⁾	Japan
November 1913..	70 ⁴⁾	100 ⁵⁾	100	100	100 ⁷⁾	100	100	100
November 1918..	..	358	438	367	392	214
Hoogste 1920..	{	591	679	..	325	366	297	322
Gemiddelde 1925..	103 ⁵⁾	550	646	142 ⁶⁾	-	161	155	202
" 1926..	100 ⁵⁾	703	654	134	145	149	145	179
" 1927..	95	617	527	138	142	146	148	170
" 1928..	98	620	491	140	145	148	149	171
" 1929..	97	610	481	137	141	140	142	166
" 1930..	..	533	411	125	126	122	117	..
December 1929..	94	576	459	134	139	134	135	155
Januari 1930..	93	564	453	132	136	131	131	152
Februari	92	564	445	129	133	128	126	151
Maart	91	553	436	126	131	125	122	148
April	91	548	429	127	129	124	122	146
Mei	89	542	420	126	128	123	118	143
Juni	87	533	412	124	126	123	118	137
Juli	84	538	401	125	126	121	115	133
Augustus	84	532	403	125	126	121	114	133
September	84	525	398	123	123	119	112	130
October	83	509	387	120	122	118	111	124
November	80	494	379	120	120	117	110	..
December	448	369	118	117	117	107	..

¹⁾ Bureau of Labour. ²⁾ Stat. Reichsamt. ³⁾ Sedert 1922 gebaseerd op 48 artikelen. ⁴⁾ 1926 = 100. ⁵⁾ Jaargemiddelde. ⁶⁾ Sedert October 1923: Juli 1914 = 100. ⁷⁾ Midden 1914 = 100.

De volgende opmerkingen zijn ontleend aan de desbetreffende maandpublicatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek en hebben betrekking op de Nederlandsche indexcijfers 1913 = 100.

Bij beschouwing der indexcijfers over December 1930, in vergelijking met die der voorgaande maand, blijkt, dat zowel het algemeen indexcijfer als dat der voedingsmiddelen met 3 punten (resp. 2,7 en 2,6 pCt.) is gedaald.

Tegenover een prijsstijging van 11 artikelen (9 voedingsmiddelen) met in totaal 55 punten (w.o. tarwezemelen met 15 en aardappelen met 11 punten), staat een prijsdaling van 24 artikelen (14 voedingsmidde-

len) met in totaal 190 punten (w.o. eieren met 31, vlas met 19, melk, kaas en lijnolie, elk met 14, hars met 13, hooi met 12 en koffie met 10 punten).

De stijging van November tot December is in procenten als volgt: zemelen 15,1, haver 9,9, tarwe 9,6, aardappelen 7,4, rogge 7,2, gerst 4,9, mais 3,2, T-ijzer 2,5, alcohol 2,0, zwavelzure ammoniak en kalfsvleesch 1,0; de daling in procenten is voor vlas 18,2, eieren 15,0, hars 12,5, lijnolie 12,1, hooi 11,5, kaas 11,2, koffie 10,0, melk 9,4, zilver 8,8, ruwe katoen 8,3, macaroni 7,3, hennep 5,8, varkensvleesch 5,2, tin 4,6, runderhuiden 4,4, thee en steenkolen 4,2, groene erwten en rundvleesch 3,9, zout en suiker 2,3, terpentijn en boter 1,9 en peper 1,4.

Beschouwt men het algemeen indexcijfer (basis 1913 = 100) over het jaar 1930 in vergelijking met dat over 1929, dan blijkt dat dit cijfer is gedaald van 142 in 1929 tot 117 in 1930 of met 25 punten (17,7 pCt.); het indexcijfer der voedingsmiddelen daalde van 149 tot 119 of met 30 punten (20,1 pCt.).

Van de 48 artikelen, waaruit het algemeen indexcijfer is samengesteld, daalden in 1930 41 in prijs, terwijl 5 in prijs stegen.

In vergelijking met de prijzen in 1929 zijn in 1930 de stijgingen in procenten als volgt: cacao 5,9, rundvleesch 4,8, steenen 3,4 en aardappelen en lijnolie elk 0,2; de dalingen in procenten zijn voor hooi 44,1, rogge 43,5, haver 40,6, groene erwten 38,8, peper 38,0, koffie 37,9, gerst 37,1, mais 33,7, zemelen 33,3, tin 29,7, hennep 28,4, vlas 28,2, zilver 27,7, ruwe katoen 27,5, tarwe 23,3, varkensvleesch 21,5, hars 20,4, T-ijzer 19,9, paardehuiden 19,4, boter 18,7, sago 17,3, eieren 14,7, thee 13,0, terpentijn 12,2, vetleder 12,0, zwavelzure ammoniak 11,4, melk 11,1, rijst 10,5, hout (Zweedsch vuren) 7,8, courantenpapier 3,3, lamsvleesch 3,2, kalfsvleesch 2,8, macaroni en steenkolen elk 2,0, cokes 0,9, petroleum 0,5 en zout 0,3.

Indexcijfers van groot- en kleinhandelsprijzen in Nederlandsch-Indië.

De maandstatistiek 1930 No. 9 van het Centraal Kantoor voor de Statistiek bevat o.m. het volgende:

Invoer. De serie van de invoerartikelen omvat 72 artikelen, welke in vijf groepen zijn verdeeld.

In September was de prijs van enkele textiele goederen gedaald, waardoor het indexcijfer van deze groep op 158 kwam tegen 159 in Augustus.

Van de groep levensmiddelen daalden de prijzen van rijst,

Australisch meel en Australische boter, met het gevolg, dat het groepsindexcijfer zich stelde op 135 tegen 138 in de vorige maand.

In hoofdzaak door de prijsdaling van draadnagels en rood- en geel-bladkoper bedroeg het indexcijfer van de groep *metalen* in September 129 tegen 131 in Augustus.

Daar de prijzen van de groep *chemicaliën en verfstoffen* slechts enkele kleine veranderingen ondergingen, kon het groepsindexcijfer zich handhaven op 136.

Door de lagere prijzen van Japansche steenkool en petroleum stelde het indexcijfer van de groep *diversen* zich op 149 tegen 152 in Augustus.

Het indexcijfer van den geheelen invoer bedroeg 143 tegen 145 in Augustus.

Uitvoer. De serie uitvoerproducten omvat de prijzen van 20 producten.

De dalende tendens, welke de prijzen van de uitvoerproducten reeds gedurende zooveel maanden te zien geven, zette zich in September verder voort.

De prijs van copra per 100 KG. daalde van f 16.94 in Augustus tot f 15.19 in September, kapok van f 58.75 tot f 52.50, koffie van f 42.62 tot f 39.— en rubber per ½ KG. van f 0.24½ tot f 0.21½. Ook de prijzen van suiker-superieur, thee, tin en tapioka waren lager. Daarentegen kon de prijs van damar ophoopen van f 59.94 in Augustus tot f 68.81 in September.

Ook de prijzen van koelhuiden, maïs en witte peper waren vast.

Het indexcijfer van den geheelen export daalde met 2 punten tot 79.

Het algemeen-indexcijfer van in- en uitvoer tezamen liep met 2 punten terug en bedroeg in September 129.

Dit algemeene indexcijfer heeft geen andere beteekenis dan dat het het gemiddelde prijsverloop voorstelt van de 92 met name genoemde producten.

Indexcijfers van 72 invoer- en 20 uitvoerartikelen in den groothandel te Batavia, Soerabaja en Semarang.

	Invoerartikelen.						Totaal	Uitvoerartikelen	Totaal groothandel
	Textiel-goederen ¹⁾	Levensmiddelen ²⁾	Metalen ³⁾	Chemicaliën ⁴⁾	Diversen ⁵⁾	Totaal			
1913.	100	100	100	100	100	100	100	100	
1924.	213	164	167	160	168	178	155	173	
1925.	208	161	160	150	165	172	146	166	
1926.	185	157	151	153	169	165	137	159	
1927.	174	148	149	149	173	160	130	154	
1928.	172	149	141	144	162	155	125	149	
1929.	172	149	142	142	163	155	123	148	
Septemb. 1929.	172	149	141	142	163	155	123	148	
October	172	150	140	141	161	154	121	147	
November	171	148	141	141	160	154	120	146	
December	170	147	139	140	160	153	111	144	
Januari 1930.	170	147	139	140	159	153	105	143	
Februari	170	145	139	139	159	152	100	141	
Maart	169	144	138	139	151	150	98	139	
April	167	144	137	138	152	149	95	138	
Mei	162	142	136	138	156	148	94	136	
Juni	161	140	136	137	155	147	88	134	
Juli	161	139	133	136	155	146	82	132	
Augustus	159	138	131	136	152	145	81	131	
September	158	135	129	136	149	143	79	129	

1) 20 art. 2) 12 art. 3) 12 art. 4) 15 art. 5) 13 art.

Kleinhandelsprijzen. Het indexcijfer van de serie inheemsche artikelen daalde in October met 2 punten tot 150 tengevolge van de lagere prijzen van petroleum, koffieboonen, klapperolie en varkensvleesch.

Het indexcijfer van de serie uitheemsche artikelen bleef onveranderd 140, terwijl dat van de in- en uitheemsche artikelen tezamen terugliep van 146 tot 145.

Pasarprijzen. Terwijl in het algemeen de pasarprijzen in het 3de kwartaal van het jaar een stijging vertoonen, geeft het 3de kwartaal van 1930 een van het normale afwijkend verloop te zien. In de maanden Juli, Augustus en September vertoonen de meeste prijzen een teruggang.

Kon de inzinking in Juli en Augustus nog een gevolg zijn van het feit, dat de hoofdoogst dit jaar ongeveer een maand later plaats had dan in andere jaren, de prijsdaling in September moet aan andere oorzaken worden toegeschreven. Behalve dat dit een gevolg is van den grooten oogst 1930, begint wellicht de depressie ook reeds haar invloed op het prijsniveau van de Inlandsche landbouwgewassen in de dessa te doen gelden.

Het zijn vooral de prijzen van gaplek, welke de laatste

Indexcijfers van kleinhandelsprijzen van verbruiksartikelen van in- en uitheemschen oorsprong te Batavia.

	In-heemsch ¹⁾	Uit-heemsch ²⁾	Totaal	Voeding ³⁾
1913/14	100	100	100	100
1924 ..	182	158	170	170
1925 ..	169	152	160	159
1926 ..	169	148	159	158
1927 ..	166	147	157	155
1928 ..	160	148	154	153
1929 ..	162	145	153	151
October 1929 ..	161	143	152	150
November ..	162	144	153	151
December ..	163	145	154	153
Januari 1930 ..	163	146	154	153
Februari ..	166	145	155	154
Maart ..	161	145	153	153
April ..	156	145	151	150
Mei ..	162	144	153	151
Juni ..	157	144	151	149
Juli ..	156	144	150	148
Augustus ..	152	142	147	144
September ..	152	140	146	144
October ..	150	140	145	142

1) 20 artikelen. 2) 35 artikelen.

maanden scherp zijn teruggelopen, nl. van gem. f 2.60 per picol in Juni tot f 1.92 in September.

De prijs van bataten No. 1 daalde in dezelfde periode van f 1.82 tot f 1.54, maïs No. 1 van f 4.34 tot f 4.06, beras No. 1 van f 11.58 tot f 11.35, aardnoten van f 11.70 tot f 10.94 en katjang kedelee van f 8.88 tot f 8.27.

MAANDCIJFERS.

EMISSIES IN JANUARI 1931.

Prov. en Gemeentelijke Leeningen .. f. 5.823.125,— zijnde:

Nederland
 Gem. Haarlem f 1.500.000
 4 % obl. a 97 % f 1.455.000,—
 Gem. Haarlem f 3.500.000
 4 % obl. a 97½ % f 3.408.125,—
 Gem. Sittard f 1.000.000
 4 % obl. a 96 % f 960.000,—

Bank- en Credietinstellingen ,, 2.910.000,— zijnde:

Nederland
Obligatiën
 Bank voor Nederlandsche Gemeenten f 3.000.000
 4 % obl. a 97 % f 2.910.000,—

Hypotheekbanken ,, 225.000,— zijnde:

Nederland
Aandeelen
 N.V. Haarlemsche Hypotheekbank f 500.000
 aand. a 225 %¹⁾, waarop gestort 10 % f 112.500,—
 Nationale Hypotheekbank f 50.000 aandeelen a 225 %²⁾ f 112.500,—

Electr., Gas-, Tel., Telegr.- en Waterl.-Mijnen ,, 70.000,— zijnde:

Nederland
Aandeelen
 Bronwaterleiding „Doorn” f 70.000 aandeelen a 100 %³⁾ f 70.000,—

Diversen ,, 975.000,— zijnde:

Nederland
Obligatiën
 Bouwmij. „De Vriendschap” f 1.000.000 5 % obl. a 97½ % f 975.000,—

1) Koers voor aandeelhouders, voor vrije inschrijvers 275 %.

2) Koers voor aandeelhouders, voor vrije inschrijvers 260 % + f 1.000 te storten in waarborgfonds.

3) Vrije inschrijvingen niet toegestaan; ev. overblijvende aandeelen kunnen tegen biedenden koers, niet beneden pari, worden afgegeven.

Indexcijfers van Nederlandsche aandelen.

De Bank voor Handel en Scheepvaart te Rotterdam zendt ons onderstaand overzicht:
Indexcijfers van 12 aandeelengroepen der Amsterdamsche effectenbeurs. 1)

	Banken	Electri- citeit	Handels- ondern.	Industrie	Kunst- zijde	Mijnbouw	Olie	Rubber	Scheep- vaart	Suiker	Tabak	Thee
Jaargemiddelde												
1929	158.3	337.5	168.0	432.7	243.0	263.7	402.0	233.5	125.0	398.4	487.3	443.2
1930	149.4	257.7	125.6	264.9	87.4	177.2	371.1	110.7	82.6	292.9	361.3	357.2
Januari 1930	155.8	289.6	143.8	311.7	107.6	211.2	398.2	142.5	102.1	354.4	413.8	396.1
Februari "	159.9	278.6	144.2	302.7	103.9	219.-	389.5	154.8	96.6	365.-	428.-	392.4
Maart "	157.3	268.5	134.7	291.5	93.2	205.5	386.5	145.1	91.9	346.3	421.2	406.4
April "	158.7	283.6	140.4	305.4	100.1	200.8	411.8	142.3	92.3	340.6	423.-	405.7
Mei "	156.8	267.6	129.1	281.0	98.1	184.0	402.2	127.5	91.5	309.5	388.4	396.9
Juni "	147.7	255.3	123.2	261.7	86.7	170.5	389.4	109.3	83.4	281.2	359.-	344.4
Juli "	148.3	257.6	125.8	265.3	93.7	170.9	393.7	106.3	81.5	285.1	356.9	342.9
Augustus "	145.8	248.3	116.7	251.7	87.2	162.8	376.9	85.2	75.1	261.3	325.4	306.0
September "	142.7	245.9	110.6	246.3	79.1	154.3	360.2	70.3	73.6	236.1	315.9	312.5
October "	142.5	241.9	109.8	235.4	67.5	149.2	336.4	77.2	70.7	244.9	317.2	341.3
November "	142.4	235.3	116.7	221.4	70.3	153.8	309.3	85.5	69.3	251.8	312.-	329.1
December "	134.6	220.7	111.6	204.3	60.8	144.7	299.3	82.5	63.4	238.8	274.7	312.4
Januari 1931	137.2	220.4	110.9	199.-	57.4	149.1	290.7	75.8	63.5	223.8	274.-	280.5

Schommelingen in het aandelen-indexcijfer. 2 Januari 1931 f 3.591.712.000 = 100.

7 Januari 103.2	21 Januari 102.9
14 " 102.-	28 " 105.7

1) Men zie voor de toelichting op dit overzicht het nummer van E.-S. B. van 15 Januari 1930, blz. 64.

Nadruk verboden.

Kerkelijke Leeningen f 673.947,50 zijnde:

Nederland	f 454.297,50
België	„ 69.650,-
Ver. Staten	„ 150.000,-

Totaal.... f 10.677.072,50

Bovendien:

f 10.870.000,-	3/m. Schatkistpromessen à f 996,40
„ 3.550.000,-	6/m. „ „ „ 991,16 1/2
„ 1.943.000,-	Schatkistbiljetten „ „ 1.011,25

Voorts werd in de afgelopen maand hier te lande de inschrijving opengesteld op een beperkt bedrag:

- 5 % obl. Luxemburg à 97 % (introductie);
- 4 % niet cum. pref. aand. Canadian Pacific Railway Comp. à 83 1/2 % (introductie);
- aand. Montgomery Ward & Co. Inc. à \$ 20 p. aand. (intr.).

De Kerkelijke leeningen zijn als volgt onderverdeeld:

	Rente- Guldens	Emissie- voet pCt.	koers pCt.
R.K. Kerkbest. d. Par. v. d. H. Johannes den Dooper, Grootebroek (waarvan f 275.000 voor conversie)	420.000	4 1/2	99 1/2
R.K. Kerkbest. d. Par. v. d. heilige Martelaren v. Gorcum te den Haag (waarvan f 128.000 voor conversie)	440.000	4 1/2	99 1/2
Congregatie der E. E. Paters Jozefieten te Geeraardsbergen	70.000	6	99 1/2
Bisd. Saint-Augustine	\$ 60.000	5	100

GIRO-KANTOOR DER GEMEENTE AMSTERDAM

	December 1930		December 1929	
	In millioenen	Aantal	In millioenen	Aantal
Giro's (eenzijdige vermelding)				
Girobetalingen aan gemeentestellingen	f 23.8	32.872	f 24.7	27.919
Girobetalingen aan particulieren	„ 25.9	143.867	„ 19.2	117.474
Geldomzet.				
Ontvangsten	„ 5.8	7.847	„ 5.1	6.797
Betalings	„ 10.1	35.836	„ 7.6	31.876
Part.rekeninghouders	„ 31.7	42.421	„ 20.4	38.051
Waarvan rekeningh. welke gelden voor 1 jaar vast hebben gedeponneerd	„ 9.9	4.251	„ 9.6	3.942
Giro-depos. kas Gerzon opgeheven			„ 0.14	450

1) Gemiddeld saldo te goed. 2) Einde der maand.

BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN.

Voornaamste posten in duizenden Zwitsersche franken. 1)

Data	Kas- en Banktegoed	Dadelijk opvraagbare gelden	Handelsswissels, bankaccepten en schattiktpapier	Uitgezette gelden		Diverse belegg.	Andere activa
				Maximum 3 maanden	van 3-9 maanden		
30 Juni 1930	5.120	23.046	500.647	486.942	68.352	-	1.612
31 Juli 1930	6.815	80.477	364.594	297.956	429.388	121.580	2.844
31 Aug. 1930	3.319	107.589	236.974	541.663	516.611	151.886	5.594
30 Spt. 1930	5.560	68.858	304.553	946.801	179.168	186.818	8.662
31 Oct. 1930	4.628	23.931	3 1.513	999.134	156.847	191.864	11.311
30 Nov. 1930	4.279	71.393	410.749	1.050.808	134.411	191.029	13.526
31 Dec. 1930	6.076	74.814	496.762	653.030	145.269	190.859	11.325
31 Jan. 1931	5.692	85.518	532.402	722.108	162.239	187.700	12.273

Data	Gestort kapitaal	Bijzondere deposito's op langen termijn	Deposito's op termijn		Dadelijk opvraagbare deposito's	Diverse passiva	Balans totaal
			Maximum 3 maanden	van 3-6 maanden			
30 Juni 1930	102.500	274.765	438.198		268.426	1.832	1.085.721
31 Juli 1930	102.500	310.601	244.657	329.196	312.974	3.726	1.303.654
31 Aug. 1930	102.500	2.9284	410.884	523.047	220.922	6.968	1.563.636
30 Spt. 1930	102.500	302.964	851.450	232.391	200.628	10.486	1.700.420
31 Oct. 1930	102.563	303.246	1.058.601	103.769	203.342	12.707	1.784.228
30 Nov. 1930	102.563	303.180	1.146.877	15.555	293.047	15.005	1.876.226
31 Dec. 1930	102.875	300.199	8.922	-	1.154.105	12.033	1.578.134
31 Jan. 1931	102.875	300.234	739.727	130.876	420.969	13.250	1.707.932

1) De indeeling van den staat van 30 Juni wijkt eenigszins af van die van de volgende maandstaten.

2) Dit bedrag was uitgezet op een termijn van 3-6 maanden.

3) Max. 1 jaar, resp. 1-2 jaar.

4) Van dit bedrag staan 759 miljoen maximum 3 maanden en 55 miljoen maximum 6 maanden uit.

RIJKSPPOSTSPAARBANK.

	DECEMBER	1928	1929	1930
Inlagen	f 10.020.344	f 10.339.291	f 13.194.706	
Terugbetalingen	„ 9.884.433	„ 10.220.804	„ 10.529.226	
Tegoed der inleggers op ultimo	„ 332.286.169	„ 342.628.221	„ 366.507.302	
Nom. bedr. der uitst. staatschuldboekjes op ultimo	„ 42.214.550	„ 43.135.400	„ 42.439.650	
Spaarbankboekjes:				
Aantal nieuw uitgegeven	9.833	10.023	12.463	
Aantal geheel afbetaald	6.399	6.768	6.742	
Aantal in omloop op ultimo	2.077.382	2.109.697	2.152.827	

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTOS.

Ned. Bk.	Disc. Wissels. 2 1/2	24 Jan. '31	Lissabon	7 1/2	2 Juni '30
	Bel. Binn. Eff. 3	24 Jan. '31	Londen	3	1 Mei '30
	Vrsch. in R.C. 3	24 Jan. '31	Madrid	6	19 Juli '30
Athene	9 2 Dec. '28	N.-York F.R.B.	2 23	Dec. '30
Batavia	4 1/2	Oslo	4	8 Nov. '30
Belgrado	5 1/2	Parijs	2	2 Jan. '31
Berlijn	5 9	Praag	4	24 Juni '30
Boekarest	9 23	Pretoria	5 1/2	29 Spt. '30
Brussel	2 1/2	Rome	5 1/2	19 Mei '30
Budapest	5 1/2	Stockholm	3	6 Feb. '31
Calcutta	7 15	Tokio	5.1	6 Oct. '30
Dantzig	5 10	Weenen	5	9 Sept. '30
Helsingfors	6 26	Warschau	7 1/2	3 Oct. '30
Kopenhagen	3 1/2	Zwits. Nat. Bk.	2 23	Jan. '31

OPEN MARKET.

	1931				1930	1929	1914
	7 Febr.	2/7 Febr.	25/31 Jan.	19/24 Jan.			
Amsterdam Partic. disc.	1 1/8	1 1/8-1/4	1 1/8-5/16	1 1/8-3/8	2 1/4-3/4	4 1/2-1/2	3 1/8-3/16
Prolong.	1-1/4	1-1/4	1-1/4	1-1/4	2 1/16-3/16	4-5	2 1/4-3/4
Londen Partic. disc.	1 3/4-2	1 3/4-3	1 3/4-2 1/4	1 1/2-2	2 3/4-5	2 1/2-4 1/2	1 3/4-2
Berlijn Partic. disc.	5-6 1/2	5-8	3-7 1/2	—	5-8 1/2	4-8	—
30-55 d...	4 7/8	4 7/8	4 3/4-7/8	—	5 1/8-6	5 1/8	—
56-90 d...	4 7/8	4 7/8	4 3/4-7/8	—	5 1/8-6	5 1/8	2 1/8-1/2
Waren-wissel.	5 1/4-3/8	5 1/4-3/8	5 1/4	—	6-3/8	6-1/4	—
New York Partic. disc.	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	4-3/4	6-9/4	1 3/4-2 1/2

1) Koers van 6 Febr. en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
3 Febr. 1931	2.48 1/8	12.08 1/8	59.17	9.75 1/2	34.71	99 1/2
4 " 1931	2.48 7/8	12.09 1/16	59.20	9.76	34.72 1/2	99 1/2
5 " 1931	2.48 15/16	12.09 3/8	59.20	9.76 1/2	34.73	99 1/2
6 " 1931	2.49 1/8	12.10 9/16	59.24 1/2	9.76 3/4	34.76	99 1/2
7 " 1931	2.49	12.10 3/4	59.22 1/2	9.76 3/4	34.76 1/2	99 1/2
9 " 1931	2.48 13/16	12.10 1/8	59.19 1/2	9.76 1/2	34.76	99 1/2
Laagsted. w. 1)	2.48 15/16	12.08 3/8	59.14	9.74 1/2	34.67 1/2	99 1/2
Hoogste d. w. 1)	2.49 1/2	12.11 1/8	59.25	9.77	34.78	99 1/2
2 Febr. 1931	2.48 15/16	12.08 9/16	59.16	9.75 3/4	34.71	99 1/2
26 Jan. 1931	2.48 5/8	12.06 7/8	59.08 1/2	9.74 1/2	34.65 1/2	99 1/2
Muntpariteit	2.48 3/4	12.10 3/4	59.26	9.75	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag 1)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
3 Febr. 1931	48.01	35.—	7.36 1/2	1.48 1/2	13.01	25.32 1/2
4 " 1931	48.07	35.—	7.36 3/4	1.48	13.03	25.30
5 " 1931	48.09	35.—	7.36 5/8	1.48 1/2	13.03 1/2	25.15
6 " 1931	48.12 1/2	35.05	7.37	1.48 3/4	13.04	25.40
7 " 1931	48.12 1/2	35.02 1/2	7.37 1/2	1.48 1/2	—	—
9 " 1931	48.10	35.—	7.36 3/4	1.48 1/2	13.03 1/2	25.15
Laagsted. w. 1)	48.01	34.92 1/2	7.36	1.47	13.—	25.—
Hoogste d. w. 1)	48.14	35.05	7.37 1/2	1.49	13.05	25.70
2 Febr. 1931	48.08 1/2	35.—	7.36 1/2	1.48 1/2	13.03	25.37 1/2
26 Jan. 1931	48.10 1/2	34.97 1/2	7.35 1/2	1.47 1/2	13.01 1/2	26.05
Muntpariteit	48.—	35.10	7.37 1/2	1.488	13.09	48.52 1/2

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors *)	Buenos Aires 1)	Montreal 1)
3 Febr. 1931	66.65	66.55	66.55	6.26 1/2	76	2.48 1/2
4 " 1931	66.67 1/2	66.57 1/2	66.57 1/2	6.27	76	2.48 3/4
5 " 1931	66.67 1/2	66.52 1/2	66.55	6.27	75 7/8	2.48 15/16
6 " 1931	66.72 1/2	66.62 1/2	66.62 1/2	6.27	76	2.49 1/16
7 " 1931	66.72 1/2	66.62 1/2	66.62 1/2	6.26 3/4	76	2.49
9 " 1931	66.70	66.65	66.65	6.26	76 1/2	2.4920
Laagste d. w. 1)	66.57 1/2	66.52 1/2	66.50	6.25 1/2	75 3/4	2.48 3/4
Hoogste d. w. 1)	66.65	66.67 1/2	66.67 1/2	6.28	76 3/4	2.49 3/8
2 Febr. 1931	66.65	66.55	66.55	6.26 1/2	75 3/4	2.48 1/2
26 Jan. 1931	66.55	66.45	66.45	6.25 1/2	75 3/4	2.48 1/8
Muntpariteit	66.67	66.55	66.67	6.26 1/2	95 3/4	2.48 3/4

*) Notering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave. In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable.)

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
3 Febr. 1931	4,85 1/8	3,92	23,77 7/8	40,18 1/8
4 " 1931	4,85 5/8	3,92	23,78 1/8	40,18 1/2
5 " 1931	4,85 15/16	3,92 1/8	23,78 3/8	40,17 1/2
6 " 1931	4,86 1/8	3,92 1/8	23,78 1/2	40,16
7 " 1931	4,86 1 1/8	3,92 1/4	23,78 3/4	40,16 1/2
9 " 1931	4,86 1/4	3,92 1/4	23,77 7/8	40,16
10 Febr. 1930	4,86 1/4	3,91 5/8	23,88	40,10 1/2
Muntpariteit ..	4,8667	3,90 5/8	23,81 1/4	40 1/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	24 Jan. 1931	31 Jan. 1931	2/7 Febr. '31	7 Febr. 1931
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 3/4	97 3/4	97 7/16	97 7/16
Athene	Dr. p. £	375	375	374 3/4	375 3/4
Bangkok	Sh. p. tical	1/9 9/10	1/9	1/9 9/10	1/9 7/8
Budapest ...	Pen. p £	27.79 1/2	27.81	27.78	27.87
Buenos Aires	d. p. \$	34 1/8	34 7/8	34 1/8	34 11/32
Calcutta	Sh. p. rup.	1/5 25/32	1/5 25/32	1/5 3/4	1/5 13/16
Constantin ..	Piast. p. £	1.025	1.025	1.025	1.025
Hongkong ..	Sh. p. \$	1/07 1/16	11 1/2 d.	11 d.	1/07 1/16
Kobe	Sh. p. yen	2/03 1/64	2/02 2/64	2/0 3/8	2/0 3/8
Lissabon	Escu. p. £	108 1/4	108 1/4	108 1/8	108 1/8
Mexico	\$ per £	10.45	10.60	10.45	10.70
Montevideo ..	d. per \$	32 1/2	33	32 7/8	34
Montreal ...	\$ per £	4.86 7/8	4.86 1/8	4.86	4.86 5/8
Rio d. Janeiro	d. per Mil.	4 1/2	4 1/2	4 1/2	4 1/2
Shanghai ...	Sh. p. tael	1/317 3/32	1/3 1/2	1/2 3/8	1/3 5/8
Singapore ...	id. p. \$	2/3 3/4	2/3 3/4	2/3 11/16	2/3 3/4
Valparaiso 1)	\$ per £	39.96	39.94	39.87	39.93
Warschau ..	Zl. p. £	43 3/16	43 3/16	43 3/4	43 3/16

1) 90 dg.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS 2)

Londen 1) N.York 1)		Londen	
2 Febr. 1931 ..	13 3/4	28 1/8	84 11/16
3 " 1931 ..	12 13/16	27 1/8	84 11/16
4 " 1931 ..	12 7/16	27 1/4	84 11/16
5 " 1931 ..	12 3/8	27 1/8	84 11/16
6 " 1931 ..	12 1/8	26 3/4	84 11/16
7 " 1931 ..	12 1/8	26 1/8	84 11/16
8 Febr. 1930 ..	20 1/4	44	84 11/16
27 Juli 1914 ..	24 11/16	59	84 11/16

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$ c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 's RIJKS KAS.

Vorderingen.	31 Jan. 1931	7 Febr. 1931
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank	f 426.696,32	f 12.364.201,26
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	" 108.473,48	" 405.195,33
Voorshot op ult. December 1930 a/d. gemeenten verstrekt op voor haar door de Rijksadministratie te heffen gemeentelijke ink.bel. en op. op de Rijksink.bel.	" 30.363.965,38	" 30.363.965,38
Voorshotten aan Ned.-Indië	" 100.402.854,66	" 102.668.804,35
Id. aan Suriname	" 13.111.469,55	" 13.253.298,07
Id. aan Curaçao	" 5.289.413,80	" 5.305.727,62
Kasvord. weg. creditverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand ..	" 108.286.785,46	" 106.929.790,91
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen	" 21.600.000,—	" 10.700.000,—
Vord. o/h. Algem. Burg. Pensioen f. 1)	" 24.269.834,78	" 22.752.819,04
Vordering op andere Staatsbedrijven 1)	" 13.653.279,23	" 13.715.978,84

Verechtingen.	31 Jan. 1931	7 Febr. 1931
Voorshot door Ned. Bank ingevolge art. 16 van haar octrooi verstrekt ..	—	—
Voorshot d. Ned. Bank verstrekt 1) ...	—	—
Schatkistbiljetten in omloop	f 161.845.000,—	f 169.457.000,—
Schatkistpromessen in omloop	" 69.440.000,—	" 59.900.000,—
Waarvan direct bij de Ned. Bank	—	—
Daggeldleeningen	—	—
Zilverbons in omloop	" 3.379.763,50	" 3.345.433,—
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioen f. 1)	" 40.821.051,37	" 42.607.269,25
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. 1)	" 39.569.355,88	" 39.262.960,98
Id. aan andere Staatsbedrijven 1)	" 807.059,62	" 817.097,93
Id. aan diverse instellingen 1)	" 25.177.433,87	" 24.861.708,87

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

Vorderingen.	31 Jan. 1931	7 Febr. 1931
Saldo bij 's Rijks kas	—	—
Saldo bij de Javasche Bank	—	—
Verechtingen:		
Voorshot 's Rijks kas	f 100.403.000,—	f 102.669.000,—
Schatkistpromessen	—	—
Betaalmiddelen in 's Lands Kas	—	—
Waarvan Muntbiljetten	—	—
Muntbiljetten in omloop	" 12.333.000,—	" 11.821.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds ..	" 3.170.000,—	" 3.171.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank ..	" 681.000,—	" 646.000,—
Voorshot van de Javasche Bank	" 2.735.000,—	" 6.569.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 9 Februari 1931.

Activa.			
Binnenl. Wis. sels, Prom. enz. in disc.	Hfdbk. f 37.230.396,49 Bijbnk. „ 158.794,70 Ag.sch. „ 11.016.487,70	f	48.405.678,89
Papier o. h. Buitenl. in disconto	„		—
Idem eigen portef.	f 244.837.702,—		—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	„		—
		f	244.837.702,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	Hfdbk. f 27.772.685,23 Bijbnk. „ 4.270.694,31 Ag.sch. „ 49.182.933,54	f	81.226.313,08
Op Effecten	f 80.193.491,47		—
Op Goederen en Spec.	„ 1.032.821,61		—
		f	81.226.313,08
Voorschotten a. h. Rijk	„		—
Munt en Muntmateriaal			—
Munt, Goud	f 84.581.725,—		—
Muntmat., Goud	„ 361.494.264,26		—
		f	446.075.989,26
Munt, Zilver, enz.	„ 28.498.389,26		—
Muntmat., Zilver	„		—
		f	474.574.378,52 ¹⁾
Belegging 1/4 kapitaal, reserves en pensioenfond	„ 25.950.970,47		—
Gebouwen en Meub. der Bank	„ 5.000.000,—		—
Diverse rekeningen	„ 30.939.254,30		—
		f	910.934.297,26
Passiva.			
Kapitaal	f 20.000.000,—		—
Reservefonds	„ 7.199.946,44		—
Bijzondere reserve	„ 8.000.000,—		—
Pensioenfond	„ 6.764.693,59		—
Bankbiljetten in omloop	„ 813.100.560,—		—
Bankassignatiën in omloop	„ 96.844,94		—
Rek.-Cour. { Het Rijk	f 13.269.026,08		—
saldo's: { Anderen	„ 31.905.532,92		—
		f	45.174.559,—
Diverse rekeningen	„ 10.597.693,29		—
		f	910.934.297,26
Beschikbaar metaalsaldo	f 130.838.390,08		—
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is.	„ 327.095.975,—		—
1) Waarvan in het buitenland f 28.846.779,33.			

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opelsch. schulden	Beschikb. Metaal-saldo 1)	Dek-kings-perc.
	Munt	Muntmat.				
9 Febr. '31	84.582	361.494	813.101	45.271	130.838	55
2 „ '31	74.594	361.494	841.530	23.623	116.440	53 ¹⁾
26 Jan. '31	74.610	361.494	801.129	64.468	116.693	54
19 „ '31	64.616	361.494	814.091	39.030	109.179	53 ¹⁾
12 „ '31	64.633	361.494	832.642	25.443	106.560	52 ¹⁾
5 „ '31	64.648	361.494	861.191	26.274	94.743	51
10 Febr. '30	64.999	372.024	795.381	20.939	137.251	57
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	48.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schattkst-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen 1)
9 Febr. 1931	48.406	—	81.226	244.838	30.939
2 „ 1931	48.295	—	87.073	250.373	36.828
26 Jan. 1931	48.707	—	83.031	250.671	41.142
19 „ 1931	49.418	—	83.964	248.461	41.500
12 „ 1931	50.206	—	86.756	247.093	44.378
5 „ 1931	50.429	—	115.492	246.937	44.289
10 Febr. 1930	52.456	—	82.590	211.528	22.385
25 Juli 1914	67.947	—	61.886	20.188	509

1) Sedert den-bankstaat van 14 Jan. '29 weder op de basis van 1/6 metaaldekking. 2) Sluippost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opelsch. schulden	Discont.	Div. rekeningen 1)
10 Jan. 1931	851	1.305	560	878	497
3 „ 1931	830	1.358	597	877	452
27 Dec. 1930	810	1.274	506	889	578
20 „ 1930	893	1.242	518	893	601
11 Jan. 1930	580 ²⁾	1.508	655	1.069	523
5 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

1) Sluip. der activa. 2) f 100.000 bij de Ned. Bank gedeponeed.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opelsch. schulden	Beschikb. metaal-saldo
7 Feb. 1931	162.500	—	246.400	38.600	48.500
31 Jan. 1931	171.600	—	243.500	43.600	56.760
24 „ 1931	170.600	—	246.100	45.500	53.960
10 Jan. 1931	138.542	41.291	257.333	45.924	58.530
3 „ 1931	138.550	40.501	253.659	45.593	59.350
27 Dec. 1930	138.540	40.146	252.467	47.140	58.843
20 „ 1930	138.913	39.308	256.012	42.763	58.711
8 Feb. 1930	139.189	29.712	283.142	32.072	42.815
9 Feb. 1929	168.794	21.182	303.516	57.105	45.728
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaal.	Beleeningen	Diverse rekeningen 1)	Dek-kings-percentage
7 Feb. 1931	—	111.400	—	—	57
31 Jan. 1931	—	104.200	—	—	60
24 „ 1931	—	102.900	—	—	59
10 Jan. 1931	8.771	34.083	40.315	40.184	59
3 „ 1931	8.774	32.425	40.666	41.943	60
27 Dec. 1930	8.761	31.349	40.664	46.250	60
20 „ 1930	8.811	33.249	40.958	43.706	60
8 Feb. 1930	9.186	32.301	78.376	30.989	54
9 Feb. 1929	8.163	39.348	79.999	49.188	53
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

1) Sluippost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities	
				Disc. and Advances	Securities
4 Febr. 1931	141.040	349.486	50.864	6.325	23.204
28 Jan. 1931	140.141	346.824	52.662	9.748	21.823
21 „ 1931	142.862	346.462	55.758	10.995	25.959
14 „ 1931	145.150	349.943	54.600	8.366	22.955
7 „ 1931	146.558	363.505	42.412	14.358	22.912
31 Dec. 1930	148.271	368.802	38.824	48.962	23.690
5 Febr. 1930	151.212	348.690	62.093	5.603	13.915
22 Juli 1914	40.164	—	29.317	—	33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. 1)
			Bankers	Other Accounts		
4 Febr. '31	43.030	9.861	62.576	33.568	51.554	48 ¹⁾ / ₃₃
28 Jan. '31	41.086	19.360	55.163	33.368	53.317	49 ¹⁾ / ₃₃
21 „ '31	49.246	22.324	68.813	33.385	56.400	45 ¹⁾ / ₃₃
14 „ '31	52.026	22.377	64.711	33.413	55.207	45 ¹⁾ / ₁₆
7 „ '31	53.081	13.206	68.875	33.293	43.053	37 ¹⁾ / ₁₆
31 Dec. '30	81.021	6.581	132.449	36.159	39.470	22 ¹⁾ / ₃
5 Febr. '30	49.895	23.294	54.250	36.227	62.522	54 ¹⁾ / ₃₃
22 Juli '14	11.005	13.736	—	42.185	29.297	52

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen	Renteloos voorschot a. d. Staat
30 Jan. '31	55.510	633	6.998	28.788	19.325	2.866	3.200
23 „ '31	55.044	621	7.006	27.744	19.332	2.916	3.200
16 „ '31	54.403	611	7.033	26.712	19.331	2.987	3.200
9 „ '31	54.109	601	7.124	27.162	19.332	2.982	3.200
31 Jan. '30	42.921	236	6.984	24.671	18.732	2.578	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	—	8	769

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen 1)	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort.k.	Cautionen
30 Jan. '31	5.199	2.313	78.559	4.743	9.101	11.659
23 „ '31	5.252	2.140	76.539	5.367	8.961	11.643
16 „ '31	5.252	2.241	76.992	4.643	8.855	10.413
9 „ '31	5.304	2.148	77.734	4.508	8.625	10.192
31 Jan. '30	5.453	3.286	70.339	6.770	3.402	7.512
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

1) Sluippost activa.

DUITSCHER RIJKBANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buit-entl. circ. banken ¹⁾	Devlezen als goud-dekking geldende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
31 Jan. 1931	2.244,2	207,6	199,4	1.942,2	173,8
23 " 1931	2.244,4	207,7	195,5	1.655,5	68,9
15 " 1931	2.215,8	222,4	268,1	1.678,7	114,9
7 " 1931	2.215,9	222,4	400,4	2.081,5	66,6
31 Dec. 1930	2.215,8	222,2	469,2	2.365,6	256,0
30 Jan. 1930	2.297,1	149,8	397,1	2.027,9	169,6
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effecten	Diverse Activa ²⁾	Circulatie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva
31 Jan. 1931	102,5	556,6	4.383,4	266,6	337,0
23 " 1931	102,5	527,6	3.756,0	454,8	329,8
15 " 1931	102,5	514,3	3.962,3	322,8	323,2
7 " 1931	102,5	495,3	4.325,8	422,5	309,6
31 Dec. 1930	102,5	496,7	4.778,3	651,8	326,6
30 Jan. 1930	92,6	606,0	4.653,3	356,8	303,1
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,-	40,0

¹⁾ Onbelast. ²⁾ W.o. Rentenbankscheine 31, 23, 15, 7 Jan. '31, 31 Dec. '30, 30 Jan. '30, resp. 6; 57; 47; 41; 7; 19 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in miljoenen Belgas.

Data 1931	Goud		Goud en zilver b. d. schatkist	Binnen- en buitenlandse wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. afd. Staat voor ingetrokken marken	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Te goed in en wissels op het buitenl.						Schatkist	Partic.
5 Febr.	1387	876	—	763	39	292	3.232	17	137
29 Jan.	1376	889	—	793	31	292	3.206	7	187
22 "	1373	890	—	796	30	292	3.199	13	189
15 "	1373	932	—	829	33	292	3.236	48	199
8 "	1373	953	—	848	33	—	3.257	10	236
6 Feb. ¹⁾ 1930.	1177	521	45	795	34	310	2.770	16	72

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In herdsc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
21 Jan. '31	3.074,1	1.798,9	180,1	229,9	151,6
14 " '31	3.058,6	1.776,9	172,9	243,3	196,2
7 " '31	2.993,5	1.728,3	153,8	292,4	265,5
31 Dec. '30	2.941,2	1.765,4	140,3	251,4	363,8
24 " '30	2.922,1	1.738,9	115,5	448,3	259,8
17 " '30	2.958,9	1.699,0	132,2	331,3	251,6
22 Jan. '30	2.975,2	1.739,8	196,3	433,2	298,4

Data	Belegd in U.S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circula-tie	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dek-kings-perc. ¹⁾	Algem. Dek-kings-perc. ²⁾
21 Jan. '31	624,6	1.517,8	2.488,2	169,7	76,7	81,2
14 " '31	644,3	1.552,7	2.521,3	169,8	75,1	79,3
7 " '31	658,9	1.624,9	2.499,7	169,7	72,6	76,3
31 Dec. '30	729,5	1.663,5	2.517,1	169,6	70,3	73,7
24 " '30	641,7	1.721,9	2.436,9	170,3	70,2	73,0
17 " '30	629,4	1.596,2	2.483,5	170,3	72,5	75,8
22 Jan. '30	476,7	1.739,2	2.415,0	171,3	71,6	76,3

¹⁾ Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opelschbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. ²⁾ Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Dis-conto's en beleen.	Beleg-ingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal depo-sito's	Waarvan time deposits
14 Jan. '31	80	15.922	6.743	1.870	21.036	7.059
7 " '31	126	16.064	6.712	1.827	21.012	7.043
31 Dec. '30	89	16.263	6.693	1.878	21.273	7.070
24 " '30	250	16.200	6.785	1.772	20.931	7.126
17 " '30	160	16.258	6.827	1.854	21.199	7.180
15 Jan. '30	230	16.877	5.567	1.725	20.325	6.886

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

10 Februari 1931.

De tarwe-markt heeft deze week geleidelijk een minder flauw karakter verkregen. Een der voornaamste oorzaken daarvoor heeft gelegen in het uitblijven van regen of sneeuw in het wintertarwegebied der Vereenigde Staten, evenals in de Canadeesche Prairies-Provincies. In de Vereenigde Staten wordt gevreesd, dat de droogte, indien zij verderen voortgang mocht hebben, schade zal berokkenen aan de te velde staande wintertarwe, terwijl in Canada de kans begon te ontstaan, dat de bodem te droog is om dien op bevredigende wijze gereed te maken voor den uitzaai en dat die eveneens voor de ontwikkeling van het gewas te weinig vocht zal bevatten. Tot nog toe stond de wintertarwe in de Vereenigde Staten er vrij goed voor, doch hier en daar was reeds geruimen tijd sprake van te weinig neerslag en nu die nog altijd uitblijft, begon men zich ook elders dan in de Vereenigde Staten wel eenigszins ongerust te maken. Door deze weerberichten is de druk van de zeer groote tarwevoorraden, die er zoowel in Noord-Amerika als op het Zuidelijk halfrond aanwezig zijn, iets minder voelbaar geworden. Dit wordt nog versterkt door de verbeterde vraag, welke den laatsten tijd voor Canadeesche tarwe te constateeren valt. Blijkbaar gaat er vrij veel Canadeesche tarwe via Vancouver naar het Verre Oosten en ook Italië, Engeland en sedert korten tijd ook Frankrijk, treden geregeld als koopers op. Bovendien werd deze week een flinke hoeveelheid Canadeesche Durum-tarwe naar Noord-Europa verkocht. Australië blijft voortdurend dringend met tarwe aan de markt, doch verkocht daarvan dan ook groote hoeveelheden. Vooral de verkoopen van vele ladingen naar China, Japan en Britsch-Indië trokken sterk de aandacht, doch verhooging der prijzen, waartoe Australische tarwe werd aangeboden, hebben zij niet dadelijk ten gevolge gehad. Het aanbod blijft namelijk zeer groot, terwijl de lage stand van den Australischen wisselkoers in Australië bij den verkoop der tarwe als een voordeel wordt gevoeld en de bereidwilligheid om tot de tegenwoordige prijzen te verkoopen in de hand werkt. Australische tarwe was dan ook deze week de goedkoopste soort en werd bij de toenemende vraag, welke door de vaste houding der Canadeesche markt in de hand gewerkt werd, in ruime mate naar Europa verkocht. Grote zaken kwamen tot stand naar Engeland en ook Italië deed flinke inkoop. In Argentinië, waar de aanvoer van nieuwe tarwe eenigen tijd belemmerd werd door den voortdurenden regenval, is daarin deze week eenigen verbetering ingetreden. De verschepingen bleven echter klein, terwijl de voorraden in de Argentijnsche havens nog eenige vermindering ondergingen. Binnenkort worden echter grotere Argentijnsche tarweverschepingen verwacht en het aanbod van tarwe uit Argentinië bleef ruim. Aan de Argentijnsche termijumarkten ondergingen de tarweprijzen eene verhooging in overeenstemming met de betere stemming in Noord-Amerika, en wel speciaal in Canada. Dat de prijsstijging te Chicago voor den Juli-termijn kleiner was dan de verhooging te Winnipeg, hangt waarschijnlijk samen met het feit, dat Chicago toch reeds aanmerkelijk hooger staat dan de Canadeesche termijumarkt, als gevolg van de in Amerika gekoesterde verwachting, dat de Federal Farm Board tenslotte misschien toch wel zijn manipulaties tot tarwe van den nieuwen oogst zal uitbreiden. Voorloopig echter heeft de Farm Board laten weten, dat hij dat niet van plan is en vooral niet, wanneer de uitzaai van zomertarwe in vergelijking met het vorige jaar niet aanmerkelijk wordt verminderd. Voor de tarwe van den laatsten oogst blijft de Farm Board zijn inkoop en nog voortzetten, zoodat de hoeveelheid tarwe, waarover hij beschikt, nog steeds toeneemt. Het moet er met de vooruitzichten der nieuwe wintertarwe in de Vereenigde Staten al zeer slecht gaan uitzien, vóór de druk, welke de markt voortdurend van die enorme hoeveelheden ondervindt, verdwijnen kan. De verschepingen van tarwe naar Europa zijn deze week weder vrij groot geweest en de naar Europa onderweg zijnde hoeveelheid is weder aanmerkelijk toegenomen, hetgeen na de groote zaken der voorafgaande dagen op 7 Februari in Engeland den kooplust wel eenigszins deed bekoelen. De verschepingen naar niet-Europeesche destinaties waren wat kleiner dan in de vorige week, doch blijven groot. Het is echter de vraag, of China, dat buiten Europa den laatsten tijd de grootste koper was, wel zal voortgaan om aanzienlijke hoeveelheden tarwe te koopen, nu de prijs nog steeds lager loopt. De vooruitzichten voor het te velde staande graan zijn in de meeste Europeesche landen vrij gunstig, doch vooral Frankrijk maakt daarop een uitzondering. Er wordt daar ernstig geklaagd over den stand der tarwe als gevolg van den voortdurenden regen van den

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	1/7 Febr. 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	1/7 Febr. 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	1931	1930
Tarwe	14.748	102.014	161.964	—	1.640	4.330	103.654	166.294
Rogge	9.557	32.619	21.004	—	—	862	32.619	21.866
Boekweit	803	2.918	1.253	—	95	307	3.013	1.560
Mais	18.030	129.232	138.725	2.076	27.957	33.553	157.189	172.278
Gerst	8.497	83.343	79.662	1.311	6.258	2.236	89.601	81.898
Haver	9.818	37.455	18.288	—	—	1.289	37.455	19.577
Lijnzaad	301	9.152	10.585	5.052	39.117	28.054	9.152	38.639
Lijnkoek	1.465	4.543	25.457	—	—	—	4.543	25.457
Tarwemeel	765	12.530	9.298	1.846	6.901	3.502	19.431	12.800
Andere meelsoorten	576	5.851	2.695	345	1.609	—	7.460	2.695

laatsten tijd en den zachten winter. Het aanbod van inlandsche tarwe in Frankrijk wordt steeds schaarscher, hetgeen verder voedsel geeft aan de verwachting, dat de Fransche regeering binnenkort ruimeren invoer van buitenlandsche tarwe zal moeten toestaan. Rusland heeft deze week vrij wat meer tarwe verscheept dan den laatsten tijd het geval is geweest en is weder in ruimere mate met stoomende en spoedig te verladen tarwe aan de markt. Speciaal in Engeland bestond daarvoor wel belangstelling, omdat de voorraden Russische tarwe, die eenigen tijd geleden zoo groot waren, daar sterk zijn geslonken.

Op 9 Februari sloot Winnipeg voor tarwe 6 dollarcent per 60 lbs. hooger dan een week tevoren. Juli was te Chicago 3 cent in prijs gestegen en aan de Argentijnsche termijnmarkten bedroeg de verhooging 25 a 40 centavos per 100 KG.

Rogge is ook deze week uit Rusland weder zoo goed als niet verscheept, maar de groote voorraden Russische rogge, die te Rotterdam opgeslagen liggen, drukten de markt daar altijd nog in sterke mate. Ook deze week weder waren de houders dier voorraden bereid tot dalenden prijs te verkoopen. Daar echter mais duurder werd en ook voor gerst de markt wat vaster liep, bestond er in Nederland voor deze rogge, die in vergelijking met andere graansoorten zeer goedkoop was, goede vraag, zoodat tot de lage prijzen geregeld veel zaken tot stand kwamen. De prijsverlaging is dan ook deze week niet van groote betekenis geweest en tenslotte is zelfs eenig prijsberstel ingetreden.

Mais is vaster gelooopen wegens de omstandigheid, dat andere landen dan Argentinië nog altijd geen mais aanbieden, de verschepingen uit Argentinië deze week weder wat kleiner waren en er in Engeland, Nederland en België tot de zeer lage prijzen van het begin der week goede vraag bestond. Bovendien deden zich nu de gevolgen gevoelen van de omstandigheid, dat eenige weken geleden weinig mais van Argentinië verscheept is, zoodat de aanvoeren in West-Europa in de eerste helft van Februari zeer klein beloofden te worden. Daarbij bestond er ook goede kooplust in Hamburg, voor overlading naar Denemarken, terwijl tevens de vastere marktstemming der tarwemarkt wel eenigen invloed heeft gehad. De kleine hoeveelheden Plata-mais, welke in het begin der week in Rotterdam en Amsterdam nog aanwezig waren, en een spoedig nog te Amsterdam verwachte lading, vonden tot stijgende prijzen gemakkelijk plaatsing en aan het einde der week werd voor de kleine voorraden, welke nog in de havens lagen opgeslagen, zelfs f 10,— per last meer betaald dan een week tevoren. Ook stoomende Plata-mais was aanmerkelijk in prijs gestegen, doch de vraag daarvoor is niet groot, omdat de aanvoeren in de tweede helft van Februari zeer groot zullen zijn. Over het algemeen was in de laatste dagen der week de kooplust voor mais op het gestegen prijspeil overal in Europa sterk afgenomen, omdat men bij de groote hoeveelheden mais, welke nog in Argentinië aanwezig zijn en de nog altijd buitengewoon gunstige vooruitzichten voor den nieuwen Argentijnschen maisoogst niet veel vertrouwen had in de gestegen prijzen. De kooplust in Nederland voor Plata-mais op levering in zomer en herfst is ook in verband daarmee sterk geslonken. Van aanbod uit Roemenië hoort men tegenwoordig zoo goed als niets, doch het schijnt, dat nu toch wel pogingen zullen worden aangewend om te geraken tot verkoop der nog aanzienlijke graanvoorraden, die nog in Roemenië op export liggen te Parijs. Reeds is tegen 23 Februari een conferentie te Parijs bijeengeroepen voor het ontwerpen van een regeling, welke dien export mogelijk maakt, zonder de positie der landbouwers in Oost-Europa geheel onhoudbaar te maken.

Aan de Argentijnsche termijnmarkten is mais van 2 tot 9 Februari 20 a 30 centavos per 100 KG. in prijs gestegen. Ook in Noord-Amerika was mais vast, gedeeltelijk wegens

de vaste tarwemarkt, en te Chicago steeg de maïsprijs 3½ a 4½ dollarcent per 56 lbs.

Ook gerst is er deze week uit Roemenië zeer weinig verscheept, doch uit Rusland vonden vrij aanzienlijke afladingen plaats. De vraag naar voergerst is den laatsten tijd in Engeland grooter dan anders en ook in Nederland bestond, nu mais duurder werd, weder geregeld kooplust. Een groot gedeelte der te Rotterdam nog aanwezige Russische gerst, alsmede eenige stoomende partijen, werden in Nederland opgenomen, terwijl ook voor de vrij beperkte hoeveelheden stoomende Donaugerst wat meer vraag bestond. Eenige zaken vonden te Rotterdam in Russische gerst plaats naar Duitsland. Een overigens niet zeer belangrijke prijsstijging was daarvan ook voor gerst het gevolg. Ook in Platagerst komen naar Nederland geregeld zaken tot stand en deze soort werd in de afgelopen week weder wat meer verscheept, doch van werkelijk groote hoeveelheden is daarbij geen sprake.

In h a v e r zijn zoowel uit Argentinië als van Rusland de verschepen deze week groot geweest. Aanvankelijk werd Platahaver tot nogmaals lagere prijzen naar Engeland in kleine hoeveelheden verkocht, doch later trad een verhooging in, in verband met de algemeen vastere stemming van de graanmarkt. Voor Russische haver gold dit echter niet en de groote hoeveelheden, welke daarvan te Rotterdam liggen opgeslagen, werden ook deze week weder voortdurend lager aangeboden. Tot de dalende prijzen bestaat voor deze haver in Nederland zeer goede vraag en van hun te Rotterdam aanwezige voorraden hebben de Russen weder een flinke hoeveelheid verkocht, terwijl ook eenige stoomende partijen hier werden opgenomen. Er is echter nog veel Russische haver naar Rotterdam onderweg.

SUIKER.

De verschillende suikermarkten waren de afgelopen week flauw gestemd.

In A m e r i k a werden slechts matige partijen ruwsuiker tot ca. 1.30 d.c. basis Cuba c. & fr. afgedaan.

De noteringen op de termijnmarkt te New-York brokelden aanvankelijk af doch trokken weer enkele punten aan, zoodat het slot het volgende beeld te zien gaf: Mrt. 1.22; Mei 1.31; Juli 1.39; Sept. 1.47 en Dec. 1.54, terwijl de laatste notering voor Spot Centr. 3.30 was.

De President der Republiek Cuba — alwaar de staat van beleg verlengd is in verband met de onlusten, welke hoofdzakelijk veroorzaakt worden door de tegenstanders van de suikerpolitiek der Regeering — heeft een decreet geteekend, hetwelk de suikeroogst op 3.122.000 tons beperkt. Het volgens het Chadbourne plan vastgestelde cijfer bedroeg 3.305.000 tons. De geblokkeerde voorraad is thans vastgesteld op 1.300.000 tons in plaats van 1.500.000 tons. Volgens C. Czarnikow gelden thans de volgende gespecificeerde cijfers:

	1931 tons	1932 tons	1933/34/35 tons
Productie	3.122.000	3.272.000	3.322.000
Genomen van geblokkeerde hoeveelheid	260.000	260.000	260.000
	3.382.000	3.532.000	3.582.000
Binnenl. Consumptie	150.000	150.000	150.000
Export naar de Ver. Staten	2.577.000	2.577.000	2.577.000
„ „ elders	655.000	805.000	855.000
	3.382.000	3.532.000	3.582.000

De laatste Cuba-statistiek luidt als volgt:

	1931 tons	1930 tons	1929 tons
Cubaproductie	—	650.000	1.215.000
Voorr. overgebracht per 1/1	1.418.000	321.000	193.000
Consumptie	9.136	4.795	10.619

Weekontv. afscheephavens .	57.720	136.521	188.144
Tot. sedert 1/1 N. Oogst .	80.586	202.403	687.071
Weekexport	13.989	17.667	72.193
Totale export sedert 1/1 ..	90.914	159.523	229.914
Voorraad afscheephavens ..	871.021	375.101	476.911
" binnenland	446.879	442.802	517.310
Aantal werkende fabrieken .	113	149	160

In Engeland bestond weer weinig belangstelling voor ruwzuiker. Een gering kwantum stoomende Rietsuiker basis 96 pCt. werd tot 5/10½ cif. afgedaan, terwijl in bietsuiker basis 88 pCt. Maart afscheep het een en ander omging tot ca. 5/6 cif.

Op de Londensche termijnmarkt waren de noteeringen aan het einde der week onveranderd in vergelijking tot de opening.

Rusland heeft einde van de vorige week 100.000 tons kristalsuiker naar Britsch-Indië verkocht tot een prijs, welke op Sh. 6/7½ c. & fr. uitkomt voor Februari/April afscheep, waardoor het totale kwantum naar Britsch-Indië verkocht op 140.000 tons gebracht wordt. Deze belangrijke verkoop heeft niet nagelaten op de wereldmarkt invloed te doen gelden. Echter heeft de Heer Chadbourne verklaard, dat hij met Rusland in onderhandeling is om tot een overeenkomst te geraken betreffende vastlegging van den jaarlijkschen export.

Intusschen zoude volgens door F. O. Licht ontvangen inlichtingen het met bieten te beplanten areaal ca. 1.500.000 H.A. bedragen, terwijl het vorige jaar de uitzaai ca. 784.000 H.A. bedroeg.

De Java-markt was rustig. De V.I.S.P. kon nog ca. 2000 tons Superieur tot f 8.25 en ca. 16.000 tons No. 16 & /hooger tot f 7.25 verkoopen.

Hier te lande was de stemming flauw en brokkelden de noteeringen op de Amsterdamsche termijnmarkt een fractie af. Het slot kwam met de volgende noteeringen: Mrt. f 7½; Mei f 8½; Aug. f 8½ en Dec. f 8½, alles geboden, met verkoopers ca. f ½ hooger. De omzet bedroeg 1900 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons. Manchester, d.d. 4 Februari 1931.

Over de Amerikaanse katoenmarkt valt weinig nieuws te melden. Prijzen hebben zich dagelijks tusschen nauwe grenzen bewegen en Mid. American spot was vandaag slechts 6 punten lager dan een week geleden. Ontvangsten in de havens zijn vrijwel gelijk aan die van verleden jaar, nl. 7.380.000 balen tegen 7.373.000 balen in 1930, terwijl de uitvoeren 4.485.000 balen bedroegen tegen 4.961.000 balen

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaanse havens. (In duizendtallen balen).

	1 Aug. '30 tot 30 Jan. '31	Overeenkomstige periode	
		1929/30	1928/29
Ontvangsten Gulf-Havens.	7380	7373	7904
Atlant.Havens			
Uitvoer naar Gr. Brittannië	789	1000	1360
" 't Vasteland etc.	2571	3088	3241
" " het Orient....	773	721	1050

Voorraden. (In duizendtallen balen).

	30 Jan. '31	Overeenkomstig tijdstop	
		1930	1929
Amerik. havens.....	4080	2423	2223
Binnenland	1658	1403	1073
New-York	227	95	78
New Orleans	777	514	329
Liverpool	495	424	702

een jaar geleden. Egyptische katoen is eveneens vast geweest met slechts geringe dagelijkse fluctuaties. Voorraden in Alexandrië bedragen 5¼ miljoen balen tegen 3½ miljoen een jaar geleden.

De vraag naar loco-katoen in Liverpool was de vorige week gering en de totaal-verkoopen bedroegen 18.450 balen. Hiervan waren 9220 balen Amerikaanse, 5240 balen Zuid-Amerikaansche, 2380 balen Egyptische en Soedaneesche en 890 balen Oost-Indische katoen, zoodat er slechts 720 balen van andere origine waren.

De Amerikaanse garenmarkt is over het algemeen rustig, hoewel — het aantal getouwen, dat stilstaat, in aanmerking genomen — enkele flinke orders zijn afgesloten. De afname is echter verre van gelijk verdeeld, want terwijl enkele spinners melding maken van bescheiden verkoopen, zoowel in grove- als in medio-nummers, krimpen anderen hun productie in. Voor het Continent worden in medio-nummers nog geregeld orders geplaatst, doch deze zijn van geringeren omvang dan gedurende de laatste weken het geval is geweest. Enkele flinke hoeveelheden ringtwist werden gisteren voor binnenlandsch gebruik verkocht en naar getwijnde garens, eveneens voor binnenlandsch gebruik, bestaat nog een bescheiden vraag. In Egyptische garens loopen de ervaringen van verkoopers nogal uiteen. De meeste spinners rapporteeren slechts een geringen omzet, terwijl daar tegenover staat, dat er enkele flinke kwanti fijne, medio-bundelgarens, zoowel in 80/2 als 100/2, voor Indië zijn afgesloten. Naar poplins en getwijnde crêpe-garens bestaat

STATISTISCH OVERZICHT

Jaargemidd.	TARWE HardWinter No. 2 loco Rotterdam/ Amsterdam per 100 K.G.		ROGGE American No. 2 ^{b)} loco Rotterdam per 100 K.G.		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.		GERST Amer. No. 2 ^{a)} loco Rotterdam per 2000 K.G.		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerkolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 t/m 33.90 Bé s. g. per barrel		IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlebrough per Eng. ton		KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton	
		f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	f.	%	\$	%	Sh.	%	£
1925	17,20	100,0	13,07 ⁵	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	10,80	100,0	1,68	100,0	73/-	100,0	62,1/6	100,0
" 1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	17,90	165,7	1,89	112,5	86/6	118,5	58,1/-	93,5
" 1927	14,75	85,8	12,47 ⁵	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	11,25	104,2	1,30	77,4	73/-	100,0	55,14/-	89,7
" 1928	13,47 ⁵	78,3	13,15	100,6	226,00	97,7	228,50	96,8	363,00	78,5	10,10	93,5	1,20	71,4	66/-	90,4	63,16/-	102,8
" 1929	12,25	71,2	10,87 ⁵	83,2	204,00	88,1	179,75	76,2	419,25	90,6	11,40	105,6	1,23	73,2	70/6	96,6	75,14/-	121,9
" 1930	9,67 ⁵	56,3	6,22 ⁵	47,6	136,75	59,1	111,75	47,4	356,00	77,0	11,35	105,1	1,12	66,7	67/-	91,8	54,13/-	88,0
Januari 1929	12,35	71,8	12,20	93,3	231,50	100,0	194,25	82,3	365,00	78,9	10,10	93,5	1,16	69,0	66/-	90,4	75,10/6	121,7
Februari "	12,72 ⁵	74,0	12,65	96,7	236,00	101,9	194,75	82,5	357,25	77,2	12,90	119,4	1,11	66,1	66/6	91,1	78,-/6	125,7
Maart "	12,65	73,5	12,62 ⁵	96,6	233,00	100,6	191,75	81,3	359,00	77,6	12,00	111,1	1,11	66,1	67/-	91,8	89,8/-	144,0
April "	12,12 ⁵	70,5	11,62 ⁵	88,9	218,00	94,1	185,25	78,5	373,25	80,7	11,05	102,3	1,11	66,1	68/-	93,2	82,17/6	133,5
Mei "	11,12 ⁵	64,1	10,57 ⁵	80,9	198,25	85,6	177,50	75,2	363,50	78,6	11,15	103,3	1,16	69,0	69/6	95,2	75,4/6	121,2
Juni "	10,87 ⁵	63,2	10,20	78,0	193,50	83,6	171,25	72,6	355,25	76,8	11,25	104,2	1,30	77,4	71/-	97,3	74,11/-	120,1
Juli "	12,80	74,3	11,20	85,6	218,50	94,4	191,25	81,0	415,50	89,8	11,25	104,2	1,30	77,4	72/6	99,3	72,12/6	117,0
Augustus "	13,12 ⁵	76,3	10,75	82,2	202,50	87,5	182,75	77,4	452,50	97,8	11,25	104,2	1,30	77,4	72/6	99,3	73,17/-	119,0
September "	12,62 ⁵	73,4	10,20	78,0	191,00	82,5	172,00	72,9	506,75	109,6	11,40	105,6	1,30	77,4	72/6	99,3	74,19/-	120,7
October "	12,10	70,4	9,87 ⁵	75,6	185,00	79,9	168,00	71,2	516,50	111,7	11,25	104,2	1,30	77,4	72/6	99,3	72,16/-	117,3
November "	11,77 ⁵	68,5	9,20	70,4	174,00	75,2	164,75	69,8	483,25	104,5	11,35	105,1	1,30	77,4	72/6	99,3	70,5/-	113,2
December "	12,62 ⁵	73,4	9,35	71,5	166,00	71,7	163,75	69,4	482,00	104,4	11,75	108,8	1,30	77,4	72/6	99,3	68,6/6	110,1
Januari 1930	12,67 ⁵	73,7	9,35	71,5	149,25	64,5	151,25	64,1	433,75	93,8	11,75	108,8	1,21	72,0	72/6	99,3	71,9/6	115,1
Februari "	11,72 ⁵	68,2	8,17 ⁵	62,5	139,00	60,0	135,75	57,5	398,50	86,2	11,75	108,8	1,11	66,1	72/6	99,3	71,12/6	115,4
Maart "	10,90	63,4	7,15	54,7	143,50	62,0	125,00	53,0	390,00	84,3	11,35	106,9	1,11	66,1	70/-	95,9	68,19/6	111,1
April "	11,17 ⁵	65,0	7,62 ⁵	58,3	180,25	77,8	129,75	55,0	431,00	93,2	11,35	105,1	1,16 ⁵	69,3	67/6	92,5	61,3/-	98,5
Mei "	10,45	60,8	6,55	50,1	148,50	64,1	114,50	48,5	405,00	87,6	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5	67/6	92,5	53,9/-	86,1
Juni "	10,05	58,4	5,17 ⁵	39,5	145,50	62,9	103,75	44,0	385,50	83,4	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5	67/6	92,5	50,1/6	80,7
Juli "	9,55	55,5	5,82 ⁵	44,6	157,75	68,1	108,00	45,8	345,75	74,8	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5	67/6	92,5	48,2/-	77,5
Augustus "	9,45	54,9	6,30	48,2	146,00	63,1	116,25	49,3	365,00	78,9	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5	65/-	89,0	47,15/-	76,9
September "	8,40	48,8	5,25	40,2	127,50	55,1	99,00	41,9	318,75	68,9	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5	63/6	87,1	46,6/-	74,6
October "	7,40	43,0	4,62 ⁵	35,4	112,25	48,5	86,00	36,4	281,25	60,8	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5	63/6 ⁶	87,1	43,-/6	69,3
November "	7,25	42,2	4,25	32,5	94,50	40,8	82,25	34,9	270,75	58,5	10,90	100,9	0,85	50,6	63/6 ⁷	87,1	46,8/6	74,8
December "	7,07 ⁵	41,1	4,30	32,9	96,00	41,5	91,00	38,6	247,75	53,6	10,85	100,5	0,85	50,6	63/6 ⁷	87,1	47,6/6	76,2
Januari 1931	6,52 ⁵	37,9	4,-	30,6	84,50	36,5	86,25	36,5	207,50	44,9	10,30	95,4	0,85	50,6	60/6	82,9	45,7/6	73,1
2 Februari "	5,50	32,0	3,90	29,8	80,-	34,6	82,-	34,7	200,-	43,3	10,30	95,4	0,85	50,6	58/6	80,3	43,12/6	70,3
9 "	5,75	33,4	3,80	29,1	91,-	39,3	82,-	34,7	200,-	43,3	10,30	95,4	0,85	50,6	58/6	80,3	44,12/6	71,9

¹⁾ Men zie voor de toelichting op dezen staat de nummers van 8 en 15 Augustus 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. ²⁾ 79 Kg. La Plata. ³⁾ = Western vóór ring van de huidige offic. not.wijze (Jan. 1928); Barley vanaf 2/2/31; vanaf 9/2 64/5 Z.-Russ.

een iets betere vraag dan men in den laatsten tijd gekend heeft.

Op de doekmarkt bestaat nog weinig vraag bij vaste prijzen. De uitsluiting blijft nog steeds van kracht en er zijn nog geen teekenen, die erop wijzen, dat hieraan spoedig een einde zal komen. Het zou noodlottig kunnen worden, indien deze stand van zaken zoo zou blijven voortduren, waardoor onze concurrenten nog meer de vrije hand zouden krijgen. Voor het binnenland zijn enkele orders geplaatst, doch zonder gegarandeerde levering (om aan de vraag van dit seizoen tegemoet te komen), zoodat er slechts weinig hoop is, dat zaken zich op een behoorlijke manier zullen ontwikkelen. Hier en daar worden slechts kleine partijen voor directe behoefte gekocht.

Liverpoolnoteringen Oost. koersen 27 Jan. 3 Feb.
 28 Jan. 4 Feb. T.T. op Br.-Indië 1/5% 1/5%
 F.G.F. Sakellaridis 8,90 8,90 T.T. op Hongkong 1 1/4 1 1/4
 G.F. No. 1 Oomra. 3,25 3,23 T.T. op Shanghai 1/3 1/3

KOFFIE.

In den toestand van het artikel kwam in de afgelopen week geen verandering. De stemming bleef kalm en nieuwe berichten werden niet ontvangen, met uitzondering van één uit Brazilië, waarin werd medegedeeld, dat de Braziliaansche Regeering voorgesteld zou hebben om 20 pCt. van de opbrengst van de eerstvolgende twee oogsten te vernietigen, wel een bewijs hoe men in Brazilië op middelen zint, om de oplossing van het koffievraagstuk tot een goed einde te brengen. Intusschen had dit bericht op de marktstemming niet de minste uitwerking, ook niet in Brazilië zelf, alwaar de wisselkoers sedert de vorige week nog 1/16 d. daalde, met het gevolg dat de kost- en vrachtprijzen voor Santos circa 2/- lager waren en voor Rio circa 1/- à 1/6.

Van Nederlandsch-Indië waren de aanbiedingen van de geringste soort ongewasschen Robusta iets hooger en voor de betere vrijwel onveranderd, terwijl de prijs voor de gewasschen soort iets lager was.

Aan de Rotterdamsche termijnmarkt waren de noteringen bijna geheel onveranderd à eene fractie lager. Op Dinsdag 10 dezer des voormiddags noteerde: Februari 23, Maart 20 1/2, Mei 19 1/2, September 18 1/2, December 18 1/4 ct.

Voor loco was de vraag nog zeer beperkt. De officieele notering voor Superior Santos bleef onveranderd 29 ct. per 1/2 K.G., terwijl die van Robusta van 27 op 26 ct. teruggebracht werd.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 40/6 à 41/6 per cwt. en van dito Prime ongeveer 42/6 à 43/6, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 27/3 à 28/3.

Van Robusta op aflading van Nederlandsch-Indië zijn de prijzen in de eerste hand op het oogenblik:

Palembang Robusta, Februari-verscheping, 16 1/2 ct.; Benkoelen Robusta, Februari-verscheping, 17 1/4 ct.; Mandheling Robusta, Februari-verscheping, 18 1/4 ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, Februari-verscheping, 25 ct., alles per 1/2 K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Mrt.	Mei	Sept.	Dec.
9 Februari	\$ 5.69	\$ 5.65	\$ 5.53	\$ 5.50
2 Februari	„ 5.82	„ 5.75	„ 5.59	„ 5.51
26 Januari	„ 5.85	„ 5.79	„ 5.63	„ 5.55
19 Januari	„ 5.95	„ 5.80	„ 5.61	„ 5.52

De dezer dagen verschenen Statistiek van de Firma G. Duuring & Zoon te Rotterdam geeft aan, dat in Januari de aanvoer geweest is als volgt:

	1931	1930	1929
	bn.	bn.	bn.
in Europa	1.086.000	853.000	853.000
„ Ver. Staten van Amerika	1.051.000	934.000	979.000
Totaal	2.137.000	1.787.000	1.832.000

De Afleveringen in Januari waren:

	1931	1930	1929
	bn.	bn.	bn.
in Europa	971.000	923.000	929.000
„ Ver. Staten van Amerika	1.113.000	957.000	1.029.000
Totaal	2.084.000	1.880.000	1.958.000

Vanaf 1 Juli tot 1 Februari waren de Aanvoeren in Europa en in Amerika tezamen 12.585.000 balen tegen 11.826.000 balen in 1929/30 en 11.635.000 balen in 1928/29, terwijl de Afleveringen bedroegen 12.976.000 balen tegen 12.509.000 balen in 1929/30 en 12.159.000 balen in 1928/29.

De zichtbare voorraad was op 1 Februari in Europa 1.705.000 balen tegen 1.590.000 balen op 1 Januari. In Amerika bedroeg hij 867.000 balen tegen 929.000 balen op 1 Januari. In Europa en in Amerika tezamen was de zichtbare voorraad dus op 1 Februari 2.572.000 balen tegen 2.519.000 balen op 1 Januari. Hij bedroeg op 1 Februari 1930 — 2.202.000 balen en op 1 Februari 1929 — 2.525.000 balen.

De zichtbare wereldvoorraad was op 1 Februari 5.417.000 balen tegen 5.186.000 balen op 1 Januari en 5.110.000 balen verleden jaar (in deze cijfers zijn niet begrepen de voorraden in het binnenland van Brazilië, waarvan het cijfer van 1 Februari nog niet bekend is, doch die op 1 Januari bedroegen 24.123.000 balen en op 1 Februari 1930 — 21.112.000 balen).

Rotterdam, 10 Februari 1931.

AN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

TIN locoprijzen Londen per Eng. ton		KATOEN Middling locoprijzen New York per lb.		WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.		WOL gekamde Australische, Crossbred Col- onial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		RUBBER ²⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.		SUIKER Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.		KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per 1/2 K.G.		THEE Aff. N.-I. theev. A'dam gem. pr. Java- en Suma- trathee p. 1/2 K.G.		Indexcijfer v/h. Centr. B. v. d. Stat., herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100		Indexcijfer van The Economist, herleid 1927 = 100 tot 1925 = 100	
£	%	\$ cts.	%	pence	%	pence	%	Sh.	%	fl.	%	cts.	%	cts.	%	100.0	100.0		
61.17-	100.0	23.25	100.0	55.00	100.0	29.50	100.0	2/11.625	100.0	18.75	100.0	61.375	100.0	84.5	100.0	100.0	100.0		
90.17/6	111.1	17.55	75.5	47.25	85.9	24.75	83.9	2/-	67.4	17.50	93.3	55.375	90.2	94.25	111.5	93.2	92.9		
90.4/-	110.8	17.50	75.3	48.50	88.2	26.50	89.8	1/6.375	51.6	19.12 ³⁾	102.0	46.875	76.4	82.75	97.9	95.4	89.5		
27.5/-	87.8	20.00	86.0	51.50	93.6	30.50	103.4	-/10.75	30.2	15.85	84.5	49.625	80.9	75.25	89.1	96.4	87.6		
203.15/6	77.8	19.15	82.4	39/-	70.9	25.25	85.6	-/10.25	28.8	13/-	69.3	50.75	82.7	69.25	82.0	91.6	82.6		
42.5/-	54.3	13.55	58.3	26.75	48.6	18.25	55.1	-/5.875	16.5	9.60	51.2	32	52.1	60.75	71.8	75.5	69.4		
22.7/6	84.9	20.20	86.9	46.75	85.0	26.75	97.3	-/9.875	27.9	13.77 ³⁾	73.5	53.125	86.6	77.25	91.4	94.2	84.6		
22.11/-	85.0	20.10	86.5	44.25	80.5	27.75	94.1	1/-	33.7	13.37 ³⁾	71.3	54	88.0	74.25	87.9	94.2	85.4		
22.11/6	84.4	21.25	91.4	44.00	80.0	27.50	93.2	1/0.125	34.0	13.50	72.0	54	88.0	72.75	86.1	94.8	85.8		
207.5/6	79.2	20.45	88.0	43.25	78.6	27.25	92.4	-/10.5	29.5	13.37 ³⁾	71.3	54	88.0	74.25	87.9	92.9	83.9		
97.5/6	75.3	19.40	83.4	41.50	75.5	26.25	89.0	-/10.875	30.5	12.25	65.3	54	88.0	73.50	87.0	91.6	81.7		
200.5/-	76.5	18.75	80.6	40.00	72.7	25.75	87.3	-/10.625	29.8	12.00	64.0	54	88.0	69.50	82.2	91.0	81.9		
209.5/6	79.9	18.65	80.2	38.75	70.5	24.75	83.9	-/11	30.9	13.42 ³⁾	71.6	54	88.0	68.50	81.1	91.0	83.7		
210.11/-	80.4	18.60	80.0	37.00	67.3	24.00	81.4	-/10.5	29.5	13.00	69.3	53.50	87.2	64	75.6	91.6	83.6		
205.5/6	78.4	18.90	81.3	34.25	62.3	23.75	80.5	-/10.125	28.4	13.47 ³⁾	71.9	51.75	84.3	64	75.6	91.0	82.0		
88.9/6	72.0	18.45	79.4	32.50	59.1	22.50	76.3	-/9.625	27.0	13.30	66.9	47.75	68.0	66.50	78.7	88.4	80.5		
82.-/6	69.5	17.50	75.3	34.25	62.3	23.00	78.0	-/8.125	22.8	12.50	60.7	41.75	68.0	66.50	78.7	88.4	78.8		
78.18/6	68.3	17.25	74.2	31.25	56.8	21.25	72.0	-/8	22.5	12.07 ³⁾	64.4	36.75	59.9	60.75	71.8	87.1	78.8		
74.13/-	66.7	17.15	73.8	29.50	53.6	19.25	65.3	-/7.375	20.7	11.67 ³⁾	62.3	35	57.0	60.50	71.6	84.5	76.9		
74.4/-	66.5	15.45	66.4	28.50	51.8	17.75	60.2	-/8	22.5	11.40	60.8	35	57.0	58.25	68.9	81.3	75.2		
65.18/-	63.4	15.20	65.4	26.25	47.7	16.50	55.9	-/7.625	21.4	10.70	57.1	35	57.0	62.25	73.7	78.7	74.2		
61.17/6	61.8	16.45	70.8	27.25	49.5	17.25	58.5	-/7.375	20.7	10.55	56.3	35	57.0	59.50	70.4	78.7	72.8		
45.-/6	55.4	16.50	71.0	28.75	52.3	18.00	61.0	-/6.875	19.3	9.80	52.3	34.75	56.6	58	68.6	76.1	72.0		
36.4/6	52.0	14.50	62.4	27.75	50.5	17.50	59.3	-/6.125	17.2	9.77 ³⁾	52.1	33	53.8	58	68.6	76.1	70.4		
34.17/6	51.5	13.10	56.3	27.00	49.1	16.75	56.8	-/5.625	15.8	9.27 ³⁾	49.5	31.50	51.3	55.50	65.7	74.2	69.3		
35.5/6	51.7	11.95	51.4	27.25	49.5	16.50	55.9	-/4.875	13.8	8.50	45.3	29.50	48.1	55.25	65.4	73.5	67.9		
32.6/-	50.5	11/-	47.3	27.00	49.1	15.75	53.4	-/4.125	11.6	7.97 ³⁾	42.5	28.25	46.0	59.50	70.4	72.3	65.4		
17.13/-	44.9	10.55	45.4	24.50	44.5	14.50	49.2	-/4	11.2	8.62 ³⁾	46.0	29	47.3	66.50	78.7	71.6	64.6		
13.16/-	43.5	10.85	46.7	24.00	43.6	13.00	44.1	-/4.375	12.3	8.75	46.7	29	47.3	68.25	80.8	71.0	63.3		
15.3/-	44.0	9.95	42.8	22.50	40.9	12.50	42.4	-/4.375	12.3	8.20	43.7	29	47.3	66.75	79.0	69.0	61.3		
16.8/-	44.4	10.30	44.3	21.25	38.6	12.00	40.7	-/4.25	11.9	8.20	43.7	28	45.6	66.25	78.4	69.0	59.2		
13.7/6	43.3	10.75 ⁸⁾	46.2	21.75 ⁹⁾	39.5	12.00 ⁹⁾	40.7	-/3.875	10.9	8.25	41.0	27	41.0	56 ⁹⁾	66.3				
16.17/6	44.6							-/3.875	10.9	8.00	42.7	26							

1) invoering van de huidige officieele noteeringswijze (Jan. 1928); vanaf 16 Dec. 1929 74/5 K.G. Hongaarsche; vanaf 26 Mei 1930 Z.-Russische. 2) = Malting vóór de invoer. 3) Jaar- en maandgem. afger. op 1/8 pence. 4) Notering Schotland 5/6. 7) 58/- 8) 6, 9) 5 Febr.

THEE.

De afgelopen week werd in Amsterdam wederom een theeveiling gehouden, die een aanbod te zien gaf van ruim 14.000 kisten.

De marktstemming bleef gedrukt en dientengevolge was het prijsverloop flauw en onregelmatig. Meerendeels liepen de prijzen tot 8 cts. lager. Naar theeën met veel geel was zeer weinig vraag en de bedongen prijzen bleven aanmerkelijk onder het vorige niveau.

Er werd veel opgehouden. De middenprijs komt uit op 56 cts. tegen 64½ cts. in de vorige veiling, een teruggang dus van 8¾ cts.

De Vereeniging voor de Thee-cultuur in Nederlandsch-Indië geeft een overzicht van den uitvoer van thee uit de voornaamste productie-landen der wereld (uitgezonderd China) gedurende de periode Januari-November. In 1930 bedroeg de wereld-uitvoer voor deze periode 333.516.000 KG. tegenover 351.036.000 KG. in 1929. De werelduitvoer geeft per ultimo November in vergelijking met 1929 dus een vermindering te zien van plus minus 18 miljoen KG.

De thee-uitvoer van Zuidelijk Britsch-Indië bedroeg in November 1930 3.650.000 lbs. en in December 1930 4.892.000 lbs. tegenover in 1929 resp. 4.593.000 lbs. en 3.903.000 lbs. In totaal werd in het jaar 1930 uitgevoerd 47.437.000 lbs. tegenover 52.284.000 lbs. in het jaar 1929, zoodat de uitvoer in 1930 met bijna 5 miljoen lbs. verminderde.

De voorraden in Londen geven per 31 Januari 1931 een toeneming te zien van bijna 7 miljoen lbs., vergeleken met een jaar geleden. Zij bedragen thans 273½ miljoen lbs. (v.j. 266½ miljoen lbs.).

De aanvoeren van thee te Londen bedroegen in de vorige maand 51.7 miljoen lbs. (v.j. 47.3 miljoen lbs.).

De afleveringen zijn met 39.8 miljoen lbs. plus minus 1.3 miljoen lbs. kleiner dan een jaar geleden.

De thee-invoer in Duitschland is in 1930 toegenomen en bedraagt 6.042.000 KG. tegen 5.771.000 KG. in 1929.

Amsterdam, 9 Februari 1931.

STEENKOLEN.

De vraag naar kolen is wat teruggelopen, deels tengevolge van het over het algemeen zachte weer. De koopers nemen een afwachtende houding aan en dit is de oorzaak, dat in Engeland op zijn best de minimumprijzen, die de mijnen onder elkaar hebben vastgesteld, gemaakt kunnen worden. Het systeem met betrekking tot werkuren en loonen, dat men bezig was uit te werken en waarover wij het hadden in ons laatste overzicht, is volgens juist ingekomen berichten voor drie jaren vastgesteld en door de vertegenwoordigers van coalmasters en miners geteekend. Dit is het werk van een gemeenschappelijke Verzoeningsraad, voorzeten door een onafhankelijke voorzitter, welke Raad ingesteld was als uitkomst van de jongste staking in Wales.

De prijzen zijn:

Northumberland Ongezeefde	f 9.50
Durham Ongezeefde	„ 10.25
Cardiff 2/3 large 1/3 smalls	„ 12.25
Schotsche Gezeefde (Prime Lothians)	„ 10.50
Yorkshire gewasschen Singles	„ 10.35
Westfaalsche Vetsfönder	„ 11.10
„ Vlamstukken I	„ 12.25
„ Smeenootjes	„ 11.75
„ Gasvlamfönder	„ 11.—
„ Gietcokes	„ 16.50
Hollandsche Eierbriketten	„ 15.50

alles per ton van 1.000 KG. franco station Rotterdam/Amsterdam.

Ongezeefde bunkercolen f.o.b. Rotterdam/Amsterdam f 10.30. Markt onzeker. 10 Februari 1931.

IJZER.

De vraag op de continentale exportmarkt is zeer gering. Bij de zeer zwakke stemming is de prijs van Lux 3 op de Schotsche markt de laatste veertien dagen met 1/- tot 55/6 f.o.t. Grangemouth gedaald.

Eenige opleving is te bespeuren met betrekking tot de vraag naar Cleveland ijzer. Deze blijft echter beperkt tot de lokale markt.

Op de staalmarkt zijn nog steeds geen teekenen van verbetering aanwezig. Terwijl de prijzen voor halfabrikaten zich vrijwel weten te handhaven, vertoonen de prijzen der eindproducten een sterken achteruitgang, zoodat zij tot het laagste niveau van 1930 gedaald zijn. Staijzer doet thans 78—79 sh. f.o.b. Antwerpen (14 dagen geleden 82—83 sh.).

VRACHTENMARKT.

Graan van Noord-Amerika. De vraag naar scheepsruimte verbeterde niet, ofschoon bevrachters iets meer belangstelling toonden en de vrachten bij gebrek aan vroeger booten een weinig vaster waren. Van de Northern Range was de

vracht voor vroeger, handige booten naar Havre/Antwerpen range \$ 0.09½, terwijl voor groote booten per tweede helft Februari naar Antwerpen of Rotterdam \$ 0.08½, en \$ 0.11½ naar bepaalde havens der Middellandsche Zee in uitzicht werd gesteld. De eenige afsluiting der afgelopen week vond plaats van St. John N.B. naar de Middellandsche Zee (niet ten Oosten van West-Italië) tegen \$ 0.11½ basis één loshaven en betrof 31.000 qtrs. voor prompte verscheping. Van Montreal zijn bevrachters bereid booten van tot 35.000 qtrs., 10 pCt., voor Mei laden op basis van \$ 0.08½ naar Antwerpen of Rotterdam en \$ 0.09½, naar Bordeaux/Duinkerken range op te nemen, welke cijfers door de reeders evenwel nog niet voldoende geacht worden.

Noord-Pacifc. In deze afdeling was de toestand vrijwel onveranderd. Werkelijk definitieve orders werden niet aangeboden.

La Plata. De tegen het einde der voorgaande week ingetreden verbetering kon zich ten volle handhaven. De vraag naar scheepsruimte voor Februari laden nam beduidend toe en reeders waren in staat de vrachten voor prompte schepen, welke tamelijk schaarsch waren, op een hooger peil te brengen. Voor handige booten werd van niet boven San Lorenzo naar U.K./Cont. tot 19/6 met 28 Februari cancelling betaald, terwijl groote schepen in dezelfde positie 18/6 konden verkrijgen. Naar de Middellandsche Zee werd een prompte boot van 5800 ton tegen de hoogere vracht van 20/- basis één haven bevracht. Ook de vraag naar Maart-ruimte was beter. Een handige boot werd met 20 Maart cancelling van San Lorenzo naar U.K./Cont. tegen 19/- en een groote boot met 25 Maart cancelling tegen 18/6 afgesloten. Van Bahia Blanca werd voor groote schepen voor Februari laden 17/- naar U.K./Cont. betaald en zal dit cijfer misschien ook kans van slagen hebben voor Maart verscheping.

Salpeter van Chili. Er valt nog steeds geen verbetering in den toestand te bespeuren. De vraag naar ruimte is absoluut nihil, zelfs voor lijnbooten.

Suiker van West-Indië. Bevrachters stelden weinig belang in scheepsruimte en het aantal ladingen bleef beperkt tot enkele orders voor handige booten. Van San Domingo werd voor een schip van 27½2900 ton per medio Februari naar U.K./Cont. 13/- betaald, maar sindsdien worden iets grootere booten tegen 12/6 aangeboden. Van Cuba wordt bericht, dat de export tax op de vracht binnenkort van 3 pCt. op 4½ verhoogd zal worden.

Rijst van Birma. Deze markt was kalm en ofschoon het aanbod van schepen niet groot was, was de vraag toch tamelijk slecht. De eenige bekend geworden afsluiting betreft een 7000 tonner per 21/26 Februari, welk schip van 1 of 2 laadhavens naar Antwerpen/Hamburg range tegen 22¼½, indien één, en 22/10½, indien twee laadhavens, bevracht werd. Voor Maart verscheping wordt in dezelfde richting thans 22/6 in uitzicht gesteld en voor een groote boot naar Gdynia 23/-.

Zwarte Zee. De vraag van de Zwarte Zee was goed en er werden zeker 12 booten voor Februari en Maart laden opgenomen tegen 10/10½ tot 11/3 basis Continent naar gelang van de grootte der schepen.

Middellandsche Zee. In deze afdeling was de toestand zeer ongunstig. Werkelijk definitieve orders waren zeer schaarsch en de vrachten bleven zoodoende natuurlijk op het oude peil. Voor erts-ladingen werden de volgende cijfers betaald: Almeria/Rotterdam of Vlaardingen 4/6; Hornillo Bay/Cardiff 5/-; Melilla/Cardiff 5/-; Bougie/Gent 6¼4; Morphou Bay/Stettin 12/6, en Huelva/Grangemouth 7/3, terwijl voor phosphaat van Sfax naar Rotterdam tegen 7/- en 7/3 en naar Rouaan tegen 5/6 bevracht werd.

Noord-Spanje. Ook op deze markt ging niet genoeg om, zoodat de stemming zeer gedrukt was. Van Santander naar Rotterdam werd 5/- en van Salta Caballo naar IJmuiden 4/7½ betaald en momenteel zijn er nog slechts 3 orders van Bilbao naar IJmuiden, Middlesbro en Rotterdam aan de markt.

Kolen van U.K. Ofschoon de vraag naar scheepsruimte de geheele vorige week vrij goed was, werden de orders tengevolge van het ruime aanbod van booten zeer snel uit de markt genomen en viel helaas geen verbetering in de vrachten te constateeren. De vrachtcijfers waren in alle richtingen flauw. Van Zuid-Wales werden o.m. de volgende orders afgesloten: Kopenhagen 5/-, Dieppe 3¼4½, Rouaan 3/6, Lisabon 6/6, Cadiz 6/9, Gibraltar 6/-, Marseille 6/3, Genua 6/-, Piraeus 6/-, Istanbul 6/9, Salonica 6/-, Las Palmas 7/-, Peruambuco 9/6, Rio 9/3, Montevideo 10/-, Buenos Aires 10/6; Villa Constitucion 10/1½ optie Rosario 10/7½, Santa Fé 11/- en Noord-Amerika 7/- en van de Oostkust: Aarhus 4/6, Elbe 3/3, Antwerpen 2/8, Bordeaux 5/3, Bilbao 6/3, Huelva 7/- kolon, 9/6 cokes, Genua 6/-, Triëst 6/9 en St. Vincent c.v. 7/-.